

545

2852

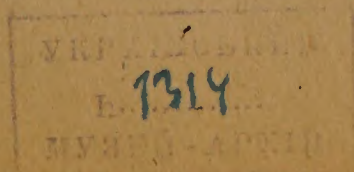

УКРАЇНА БОРЕТЬСЯ

З ДОКУМЕНТІВ КРАЄВОЇ
БОРОТЬБИ.

1946

ВИДАННЯ З.Ч.О.У.Н.

СВОБОДА НАРОДАМ!

СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ЗА УКРАЇНСЬКУ САМОСТІЙНУ СОВОРНУ ДЕРЖАВУ !

У К Р А І Н Ї А Б О Р Е Т Ь С Я

/ з документів краєвої боротьби /

1 9 4 6 р.

ВИДАННЯ П Р О В О Д У З Ч О У Н .

З М І С Т

1. ВСТУП : ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ	ст.	1.
2. СЛОВО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ	"	3.
3. ПРОПАГАНДИВНІ ЛОЗУНГИ БОРОТЬБИ В КРАЮ В 1946 Р.	"	13.
4. ВІДОЗВА : - УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ !	"	20.
5. ЧИ АТАМОВА БОМБА ВРЯТУЄ АНГЛІЮ ?	"	21.
6. З ВОЗВІД ДІЙ УПА	"	28.
7. ЗВІТ З БОЮ ВІДПІЛІВ УПА ПРОТИ ПОЛЬСЬКО- БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПОГРОМНИКІВ У СВЯТО ЙОРДАНУ	"	32.
8. ДОПОВНЕННЯ З ПРОТОКОЛУ В СПРАВІ МОРДУ УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ В СЕЛІ ЗАВАДКА МОРОХІВСЬКА	"	37.
9. БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВИБОРИ	"	41.
10. ІНСТРУКЦІЯ В СПРАВІ ПОЛОНЕНИХ	"	44.
11. ІНСТРУКЦІЯ	"	46.
12. ІНСТРУКЦІЯ - В СПРАВІ ДОКУМЕНТІВ БОРОТЬБИ	"	48.
13. ІНСТРУКЦІЯ	"	49.
14. ІНСТРУКЦІЯ	"	50.
15. ІНСТРУКЦІЯ	"	51.
16. НАКАЗ НА СВЯТО ГЕРОІВ - 23.5.1946 р.	"	52.
17. У СВИТО ГЕРОІВ	"	53.
18. В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ АКТУ 30-ГО ЧЕРВНЯ	"	56.
19. НАКАЗ В ДЕНЬ ЗБРОЇ Й БОРОТЬБИ	"	58.
20. ОГЛЯД ПОЛІТИЧНИХ ПОДІЙ	"	59.
21. П О В З І І	"	65.

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ

Друкуємо частину матеріалів-документів, одержаних з рідних земель.

Через утруднені зв'язки з краєм та місцеві друкарські труднощі матеріали ці виходять нерегулярно.

Матеріали цієї брошури ні в якій мірі повністю не відзеркалюють ні розмірів, ні величі краю боротьби, що веде український народ за свою національну і соціально-політичну волю?

Не маємо наміру переконувати тих, що відшуралися краю і галасливо говорять, що "про край треба забути", ані тих, що пускають для "годиться" сльозу про важке становище української Еміграції та поспішають свої бездіяльні діла унагледнювати перед зовнішньо-політичним світом. Бо для тих також не існує край, а всі їхні "упованія" і надії на зовнішньо-політичний світ. Так було у декого й учора.

Четвертий рік веде український народ збройну політичну боротьбу з німецьким та большевицьким імперіалізмом за Самостійну Соборну Українську Державу за національну і соціальну політичну волю.

То не партизанка, як дехто думає на еміграції, а політично-збройна боротьба, якою кермує Українська Головна Визвольна Рада / УГВР /.

Ця боротьба знаходить свій відгомін у всіх ділянках господарського і політичного життя країни.

Команда УПА-ЗАХІД звертається до селян з закликами: "Ні зерна сталінській кліці з нового врожаю. Зривайте пляни "державних" хлібозаготівель. Зривайте пляни натуроплати МТС. І ці заклики знаходять свій відгомін і підтримку серед уярмлених колгоспних мас большевицької імперії. Очевидно не випадково "Правда" і "Ізвестія" на протязі останніх двох місяців найбільше пишуть про невиконання хлібозаготівель, про розбазарювання, крадіжку та приховування зерна.

"Партийные организации должны повести решительную борьбу с саботажниками хлебозаготовок, разбазариванием, расхищением и укромным зерном, обеспечить строжайший учет и хранение зерна. Нужно покончить с практикой уговаривания срывщиков хлебозаготовок, привлечь также их к суровой ответственности". - / Правда, 9 жовтня 1946 р. ч. 240 / 1322 /.

Мабуть не випадково в цих числах "Правди" за вересень і жовтень не згадується про "перевиконання" плянів хлібопоставок. Зате в кожному числі є зобов'язання колгоспників "виконати і перевиконати", а як є на ділі ілюструє таж "Правда" від 14 жовтня 1946 р. ч. 245 / 1327 /. Читаємо: "Прошел месяц. Изменилось ли что ни будь в районе? Нет. К 5 октября они /колхозы области/ сдали государству 12 % предусмотренного планом хлеба, причем приток хлеба на сыпные пункты падает из пятидневки в пятидневку"...

Не ліпша справа і в промисловості.

х

х

х

Пропагандивні лозунги, які вміщуємо в цій збірці та статті з краю підпільної преси говорять про глибоко-політичний характер і зміст тої боротьби.

Деякі українські політичні групи, в більшості створені на еміграції, багато говорять про демократію, розводять теребені про те, що справедливіше - чи свобода народам, свобода людині чи навпаки, тоді, як в краю йде боротьба за справжнє українське народовластя під кличами:

" Хай живе суверенне народня влада .

Всю владу в руки самого народу

Владу в руки справжніх представників народу "

Замість справжньої визвольної політичної роботи, деякі українські горе-політики ведуть "героїчну" галасливу боротьбу з витвореною ними в своїй політично-жворій уяві диктатурою, терором, монопартійністю тощо.

Дійсно в народній приказці: " хоч козук м'ять, аби не гулять ". У краю ж іде жорстока боротьба з справжньою дикою диктатурою і терором большевицького режиму під кличами :

Геть диктатуру, терор.

Хай живе справжня демократія.

Геть терор НКВД і НКГБ.

Хай живе свобода думки, слова, політичних переконань, зборів і угруповань.

Відірвавшись від свого народу, забувши рідний край, деякі лідери малочисельних політичних груп, як ті герої Котляревського все роблять навпаки:

"Були златі дні Астреї

І славний був тоді народ,

Міняйлів брали в казначей,

А фіглярі писали щот ,

Вожатими були сліпі, каліки,

Ораторами недоріки ,

І все робили назворот,

Що строїть треба, те ламали,

Що треба кинуть, те ховали ,

Що класти в кишеню, клали в рот.

/ Енеїда - І. Котляревський /

Документи краєвої боротьби, як вияв свободолюбивого духу краших синів українського народу, які - як говориться - в універсалі Б. Хмельницького "Прикладом славних і великих Русів", предків своїх при своїй правді, за благочестіє святоє, за цілість отчизни, і за поламанне прежніх прав і вольностей своїх стали, найяскравіше промовляють яким шляхом мають іти українці на чужині до своєї землі обітваної.

Шлях цей лежить через національно-визвольну революцію.

Тому то кажучи, словами Мірика Острожського / : " не випадає говорити і радитися зі слепими про силу, зі сліпими про світло, з розбійниками про мир і згоду, з безсоромними про по-божність " .

РЕДАКЦІЯ

С Л О В О

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

В умовах безприкладно жорстокої окупаційної дійсності, під важким ярмом сталінсько-большевицького імперіалізму, що загарбав усі українські землі та посягнув по землі інших європейських народів, в умовах широкої священної боротьби, яку Ти підняв проти загарбництва за своє національне і соціальне визволення, за побудову Української Самостійної Соборної Держави, Організація Українських Націоналістів приносить Тобі слово правди і розкриває ворожу брехню, що за її допомогою окупант намагається вирвати у Тебе Твою віру в справедливість нашої справи й нашу перемогу, Організація Українських Націоналістів, вказує, куди і як далі прямувати до Обітваної Землі.

УКРАЇНЦІ Й УКРАЇНКИ!

Більш трьох років за безподільне право панувати в Україні й по-паразиськи експлуатувати її багатства, за право поневолювати й повернути у безвільних рабів волелюбний Український Народ билися між собою два імперіалістичні хижакі: гітлерівсько-німецький і сталінсько-большевицький імперіалізми. Зі становища Українського Народу різниці між цими імперіалістами не було, бо однаково осоружні йому були як незільницькі пута гітлерівських панів "вищої раси", так і сталінське ярмо. Тим то Український Народ з однаковою силою проти цих двох імперіалізмів боровся, не зважаючи і на те, що таким чином створював собі два фронти. Боротьба на два фронти для Українського Народу не була легка. З окремою гостротою і запеклістю вона проходила скрізь там, де імперіалісти, в обличчі рішучої революційної постави Українського Народу та його могутніх визвольних змагань, знаходила для їх поборювання спільну мову й допомагали собі взаємно в тому підлому ділі. Спільна мета цих загарблених хижаків та факти явної й таємної співпраці між ними у винищуванні Українського Народу і його революційно-визвольного авігарду - українських революціонерів-самостійників, більш чи менш координовані дії сталінського НКВД і гітлерівського гестапо дають найвірнішу оцінку тим найзапеклішим ворогам України й відкривають їх справжнє обличчя.

ЩО ПРИНІС І ЩО ГОТУВАВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ГІТЛЕРІВСЬКО - НІМЕЦЬКИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ?

Зайнявши в 1941 р. місце сталінсько-большевицьких окупантів в Україні, гітлерівсько-німецькі загарбники зразу ж розкрили свої пляни. Мету свого походу на Україну вони ясно й зовсім недвозначно визначили в своїх божевільних теоріях. Гітлерівські ідеологи писали тоді, що "плях до панування німців над усією Європою веде через підбій України" - "батьківщини герман", "святій землі майбутнього німецького народу...."

Виходячи з таких теоретичних заłoженнь, гітлерівці почали здійснювати свою жахливу криваву практику. Загарбуючи Україну, вони намагалися грати роль господарів, зовсім не рахуючись з волею і голосом справжнього господаря - Українського Народу.

Акт проголошення Української Держави 30 червня 1941 р., яким Український Народ по дводесятирічній большевицькій неволі заявив своє священне право на державну самостійність, гіт-

лерівські варвари потоптали, марштовуючи Голову і Членів Українського Державного Управління.

Українські землі гітлерівські наїзники пошматовали кордонами на райкомісаріати, генеральні губернії, трансістрії та зони воєнної окупації.

В жахливий спосіб різними нечуваними методами вони почали фізично винищувати українське населення, боячись "значної розмножувальної сили слов'янських народів", переслідуючи ганебну мету — винищити європейські народи, а Європу "зробити батьківщиною германської раси."

Понад 3 мільйони здорових мужчин і жінок вивезено з України до Німеччини на каторжну роботу, а майже таку саму кількість винищено розстрілами, шибеницями, в'язницями, концтаборами, виголоджуванням та спалено в горезвісних німецьких дуно-губках.

Українські селяни не відчули жодних полетів, бо новий окупант затримав у основному без змін випробовану більшовиками колгоспну форму сільського господарства, як таку, що дає найкращі можливості всебічної експлуатації селянства. Змінено тільки назву "колгосп" на "громагосп".

Українські самостійники заздалегідь розшифровували гітлерівські плани. В підпільних виданнях роз'яснювалося тоді українському селянству, що "т.зв. німецька земельна реформа в Україні — це тільки політично-господарський маневр загарбника. Його мета — закріпити свою владу шляхом створення видимості визволення і відвернути Український Народ від боротьби за свою владу. Німецька земельна реформа цілком не відповідає інтересам українського селянства і взагалі інтересам усього народу через свою експлуаторську суть. Її практична мета — витиснути якнайбільше хліба і робочої сили з України" /Політичні Постанови II-ої Конференції ОУН, квітень 1942р./ Правильність такої тези знайшла своє підтвердження у практичному здійсненні гітлерівських планів.

Важкі матеріальні умови українського робітництва змушували його втікати на села з пошукуванні хліба, бо безприкдадна експлуатація робітників німцями не дзвала їм жодних підстав на життя, а лише на півдике животіння.

Українську інтелігенцію в жахливий спосіб винищувано, письменники не могли друкувати творів, наукових робітників позбавлено умов їх праці, театри уружомлено тільки для того, щоб вони уприємнювали хвилини представникам "вищої раси", смиренно-боязливих інтелігентів заставляли писати за більшовицькими зразками похвальні вірші, оповідання, нариси і статті на честь Гітлера — "визволителя" і його кліки, а у випадках гідної і чесної постави — українських інтелігентів знищувано або запроторювано до німецьких соловок — різних берлінів, гамбургів і нюрнбергів — на каторжні роботи.

Одною з диковинних займанницьких практик було насильне переселювання українців в інші райони і насаджування на їх місця німецьких колоністів. Були навіть намагання усунути наше національне ймення, заборонено поширювати книжки ідеологічно-політичного та історичного змісту. Українські школи німці позакривали, вони дозволили тільки на початкові 4-класові школи, та т.зв. фахкурси, бо гітлерівському окупантові нецікаво було мати в Україні вчених українських людей. "Найбільшим щастям", яким обдарували німці населення України, була важка і виснажлива праця на нових панів.

У матеріальному відношенні пороблено для українців такі великі обмеження, щоб українець не міг і подумати про інші справи, як тільки про те, щоб не загинути на своїй багатій землі з голоду.

На всі ті страхи гітлерівського панування в Україні не ааламали Українського Народу, не змусили впасти перед ворогом на коліна. А коли тут то там і появилися слабодухи й маловіри, що в наслідку своєї трусливості й політичної короткозорості, бачили своє спасіння в гітлерівській Німеччині, — то народ зумів отрястися від цієї рабської нечистоти. Народ добре знав ціну всяким вислужницьким елементам, штепам і смирним, що запродалися гітлерівському окупантові і по суті ні в чому не різнилися від всяких тищів, бажанів, корнійчуків, галанів і возняків, які в свою чергу, поклялися вірно виконувати накази червоного кремлівського ватажка. Не допомогли гітлерівським наїзникам прихилити симпатії Українського Народу до Німеччини ні ймані слуги українського походження, так як не допомагали їм фальшування правди та брехливі видумки про "співпрацю" українського революційно-визвольного самостійницького руху з більшовиками. Всі ворожі удари відкривали перед народом справжнє обличчя наїзника, на всі ці удари народ відповідав широкою акцією всенародньої самооборони.

В час найгрізнішого наступу на Український Народ, тоді, коли слабодухам здавалося, що вже "все пропало", Український Народ разом з організатором революційно-визвольного руху — українськими самостійниками — відстоював моральні позиції та скріплював свою боротьбу шляхом організації і швидкого спотування народної збройної сили — Української Повстанчої Армії. Боротьба УПА проти гітлерівських заїманців широко розгорнулася та стала славна на весь світ, дарма, що німці намагалися "доказати", що, мовляв, УПА діє за директивами з Москви, подібно, як тепер, навчившись у німців, горланять панове хрущове, мануїльські, рясні й інші сталінські гавляйтери на Україні, що УПА — це "українсько-німецька агентура".

Народ бачив у боротьбі з гітлерівськими наїзниками українських самостійників — революціонерів на землях цієї України і то в той час, коли сталінські "визволителі", пограбувавши Україну, разом з українськими яничарами-перевертнями втекли за Урал; народ і тепер бачить у боротьбі з сталінськими окупантами українських самостійників-революціонерів і знає, що саме українські революціонери й повстанці у великій мірі спричинилися до розвалу німецького імперіялізму.

Українського Народу і його революційно-збройних сил не захищають жодні підступи-амністії, жодні "ідейно-політичні" наступи, брехливі звернення і заклики, жодні видумки, мовляв, революціонери й повстанці — "німецька агентура" — не боролися з німцями. А хто ж врятував сотні тисяч української молоді перед вивозом у німецький ясир? Хто врятував майже у 100 відсотках ту молодь на Північно-Західних Українських Землях? Хто ж не дозволив німцям грабувати українське населення? Хто підтримував народ на дусі, хто прогнав німецьку адміністрацію з Полісся і північних районів Волині? Хто розбивав німецькі валки, які вивозили хліб з України, хто роздавав той хліб між населення, хто проливав свою кров на вулицях Києва, Харкова, Львова і Рівного, хто нарешті, гинув на німецьких шибеницях, тюрмах і смертних таборах в Освенцімі, Майданеку і Оранієнбургу?

І коли тепер гітлерівсько-німецький імперіялізм полетів стрімголов у пропасть, то про боротьбу українського народу проти гітлерівського загарбництва не сміють говорити й капіталі - зувати її для себе большевицькі щурі, що в грізний для народу час втекли в спокійне місце, не сміють сплюгавлювати священної боротьби народу та його революційного і визвольного руху!

ЩО ПУТИНСЬКО ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СТАЛІНСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ

І М П Е Р І Я Л І З М ?

За відступаючими полчищами гітлерівських горлорізів на Україну знов насунули ватаги червоних від крові сталінських "расових визволителів" зайняли "найдемократичніші визволителі," знані Українському Народові з свого 25-річного панування в Україні. Повернулися ті, що в морі крові втопили молоду українську державу 1918-1920 рр., що знищили всі великі здобутки революції в 1917 р., ті, що звироднілими бандами вимщували цвіт української молоді під Крутами і Базаром. Це ті, що, підбивши Україну, вимордовували неповинних українських громадян м. Києва і Холодноярських повстанців. На Україну насунули знов сталінські дикуни, знані Українському Народові з навмисно зорганізованого голоду в 1932-33 рр., масових вивозів на Соловецькі і Колымські острови та Казахстанські степи. Прийшли ті, що знищили С. Петлюру, Е. Коновальця, М. Грушевського, С. Фремова, Г. Коссака, М. Жвильового, М. Скрипника, Любченка, Влизька, Косинку, Бальківського, ті, що мільйони українців запроторили на далеке заслання. На Україну повернулися ті, що весь час клялися не допустити ворогів на українські землі, а потім, мов базарні собаки, потікали з України до Уфи і далі, віддавши Україну на поталу гітлерівських хижачьких людоежерів. Це, нарешті, ті, що, втікаючи, порозстрілювали без суду сотні тисяч українських в'язнів у Львові, Рівному, Луцьку, Бердичеві, Умані, Вінниці й інших містах України, це ті, що зграбували в селян весь скот, поруйнували заводи, попалили села і міста, знищили найкращі квартали Києва й інших міст, насильно змобілізували молодих українців для оборони своїх ленінградів і сталінградів, залишаючи на Україні кров, згаряча і руїни. Сталінські імперіялісти, повернувшись на Україну, по суті, ні в чому не змінилися, дарма, що весь час говорять і пишуть про свій прогрес і культуру. Як раніше, так і тепер вони горлають про те, що в себе знищили поміщиків і капіталістів. Так, це правда! Але ж, справді, в тому відношенні в СРСР становище не покращало, бо на місце колишніх поміщиків і капіталістів вирости нові вельможі, нова буржуазія, цим разом партійна сталінська верхівка. Ця нова сталінська буржуазія навіть у "сталінській найдемократичнішій конституції" забезпечила за собою право бути "керівним ядром" ця буржуазія, проти волі народу, "репрезентує" трудящих за кордоном, вона не відчуває жодних нестач, для неї доступні харчові засоби, luksusові помешкання, золоті пагони й інше в той час, коли трудящі мусять примирати з голоду, жити в преноганних житлових умовах, одержувати за свою важку працю в 20 і більше разів менше від партійних паразитів зарплату, а в селян грабують останки хліба. Сьогодні вистачить тільки поглянути на зовнішніх вигляд громадян Советського Союзу, щоб зразу переконатись, що в Советському Союзі є вельможі і поневолені батраки, є пануюча класа і класа експлуатована, є, за словами самого ж К. Лібкнеха, "павуки і мухи".

Сталінські імперіялісти осуджують народ, мовляв, вони віддали землю селянам. Так, але це не зовсім не вичерпує питання, бо кремлівська найка експлуаторів народу не тільки дала селянам землю, але приривала селян до землі і тим ввела гірше кріпачтво, як за паччини.

За советської влади більшість змушені виснажливо працювати, та користуватися плодами своєї праці вони не можуть. Селян примується продавати хліб кліці бюлшевінських вельмож по таких цінах і в таких кількостях, як вона велить. Ця кліка змушує селян продавати хліб по 90 копійок за кілограм і той час, коли за той самий хліб селяни в місті мусять заплатити 16 карбованців і більше. Сталінськими зразковими експлуаторами селянства є сталінські гаді! Навіщо Хрущов через своїх агентів виконати це примусову задачу хліба, і це називається селяни "добровільно" погодилися здати державі хліб. Той же сам кат Хрущов ще й безсоромно бреше, що колективізацію проводили більшевики на засадах добровільності. Та тому ж вже раніше заперечив Сталін у своїй статті "Запаморочення від успіхів", в якій найвиразніше писав — з метою здобути народню прихильність, — що партійні органи, від найвищих до найнижчих, застосували примус і терор у колективізації.

Селяни становлять в СССР 70 відсотків населення, а у вищих учбових закладах вчиться селянських дітей лише 16 відсотків, це в той час, коли імперіялістична верхівка СССР становить лише 1 відсоток населення, а їхні діти становлять аж 35 відсотків усіх тих, що вчаться. Коли ж на основі конституції всі громадяни мають право на освіту, то чому ж цим правом користуються лише сталінські вельможі?

Не краще становище і робітників у СССР. Червоні гаді кажуть, що відібрали фабрики й заводи від капіталістів. Це так, але їх місце зайняла кліка сталінських вельмож, яка встановлює зарплати й форми виробітку для робітників, та вільно розпоряджається продуктами важкої праці робітництва.

В 106 статті "найдемократичнішої конституції" написано, що компартія "є передовим загonom трудящих в їх боротьбі за зміцнення і розвиток соціального ладу і являє собою керівне ядро всіх організацій трудящих, як громадських так і державних". Зовсім ясно, отже, що хто не належить до партії, той не має голосу в Советському Союзі. Та і це ще зовсім не відповідає дійсності, бо не всі члени партії мають, справді, голос, це забезпечено тільки за верхівкою сталінських вельмож, підкріпленою сандистичною бандитськими ватагами, енкаведівських та енкатебівських заповнів. От в чийх руках влада в СССР? І чи не лише для замилення очей неспідоми обов'язково перед більшістю назв інституцій ставиться ближче окреслення "робітничо-селянський", "народний" або "найдемократичніший"?

Сталінські імперіялісти чваняться, що вони дали великі права і волю інтелігенції. Та це найзвичайнісінька брехня! Інтелігенцію в СССР змушується працювати так, як цього вимагають більшевницькі вельможі. Хіба ж безконечні похвальні дитирамби на честь "найгеніальнішого", наймудрішого батька народів — Сталіна та партії, а оплюгавлювання всього, що не приносить користі вельможам, не найкраще свідчать про те, якими правами і свободами користуються, наприклад, письменники в СССР? В Советському Союзі "партія керує", "партія наказує", партія веде", а інтелігенція змушується лише, мов тресованих циркових пучків, скакати

весело погавкуючи, і виконувати все, що велить цирковий факір - партія.

Щоб зрозуміти життя інтелігенції в ССРСР, вистачить його порівняти з життям інтелігенції з будь-якої чужоземної країни. Скільки ж то вчених з ССРСР мало змогу виїхати за кордон, щоб porozумітись з вченими інших народів? А якщо і було таке, то чи тоді таким вченим обов'язково не приділено по кілька енкаведівських агентів?

В 103 статті конституції пишеться, що "рівність громадян, незалежно від їх національності й раси є непорушна", а неперестерігання цього "карається законом". Як же ж тепер пояснити собі те, що більшовики скрізь пишуть і говорять про "великий російський народ", про "опіку" над українським народом "старшого брата" - російського народу, про його "культурну вищість"? Чому більшовиками відгребується і підноситься до недосяжних височин усіх тих царів, царських політиків в генералів, більших і менших білоросійських панів і всіх, що заперечували існування українського народу, його національну окремішність і назву, його мову? Чому ж, нарешті, орган ЦК КП/б/У "Правда України" видається російською мовою, чому всі вищі наукові заклади України й Академію Наук обсаджується російськими псевдовченими, чому наукові звання надаються не справжнім науковцям, а всяким "заслуженим" сталінським п'ятолизам і віршомазам - тичинам, бажанам, корнійчукам?

Починаючи від "найдемократичнішої сталінської конституції", а кінчаючи на пресових органах райпарткомів, все "брехнею підшите". Бо чому ж то в 14 статті цієї конституції написано: "Українська Радянська Соціалістична Республіка зберігає за собою право виходу з Союзу Радянських Соціалістичних Республік", коли справді про те й мови бути не може? Та ж більшовицька Москва так привикла до України і її багатств, що вона на те ніколи не погодиться, тим то весь час Москва доручає своїм п'ятолизам т. зв. "українським комуністам", писати про "воссоединеніє" з "великим" російським народом, про "непорушну волю" українського народу жити разом з Москвою, про "дружбу" і ін. Щоб прибити в народі й думку про самостійність, більшовики доручають всіляким неукам писати "історії" України, в яких підкреслюється, що тільки тоді Україна була могутньою і сильною, коли стояла в союзі з Москвою. Оплюгається великого, возвеличаного Шевченком українського самостійника Мазепу, ЦК КП/б/У доручає писати "наукові твори" і "енциклопедії", в яких доказуватиметься, що Україні бути самостійною місця немає.

Зі 109 статті більшовицької конституції виходило б, що більшовики піклуються борцями за національне визволення інших народів і дають їм притулок. А як воно справді? Які уряди поставили вони в окупованих європейських державах? Яке їхнє ставлення до справді національних визвольних рухів? Бачачи, що гітлерівсько-німецький імперіялізм має в світі дуже багато ворогів, кожний революційно-визвольний рух, який бореться проти більшовиків, більшовики назвали "німецькою агентурою".

В той спосіб сталінські імперіялісти намагаються обдурити тих, що не бачать справжньої дійсності. Підла брехня, обман, заперечування очевидних фактів, незгідність слів з ділами, оплюгавлювання всього, що не дає їм користі - це засоби, якими вони змагаються до своїх цілей.

Щоб переконатися, що так воно є, згадаймо голосні заяви Молотова 1939 р. про те, що ССРСР і не думає "визволяти" Литви, Латвії, Естонії.

Та не минуло багато часу, коли більшовики загарбали ті держави для себе, 1941 р. Сталін проголосив, що Советський Союз не

буде втручатися в справи інших народів, а сьогодні той же самий Сталін покликає на чужих еритеріях свої агентури, т.зв. тивчасові-уряди, і їх діями наближає час "добровільного виступлення" до СССР. Чи можна, отже, вірити заявам кремлівських ватажків.

Сьогодні верещать сталінські гайдуки з Києва, що дарують всі "провини" українським революціонерам і повстанцям, проголошують для усіх "амнестію". Ясно, що ніякий чесний революціонер і повстанець не повірить большевицькій брехнії а в кого є це сумніви, хто думає, що можна вірити вовкам в овечій пкурі, хай пригадає собі, як жорстоко поступили большевицькі гади з Грузинським, Тютюнником і Крупельницьким, заманивши їх до себе.

Підлий обман і брехня — це большевицька зброя. За цю зброю схватились сталінські імперіялісти в поборюванні визвольної боротьби українського народу, бачачи, що сам терор не дає їм бажаних успіхів. Згідно цієї засади, з метою розбивати єдність народу, всі сталінські слуги й наймити горляють про "українсько-німецьку агентуру", оплюгавлюють ганебними наклепами революціонерів і військових командирів, а т.зв. нарком УССР Мануїльський, якому годі було замовчати перед народом, "перебрав мірку", "твердячи", що українські революціонери самі давали себе німцям арештувати "для маскуванню агентурности", мало що не лізли "добровільно" на німецькі шибениці і самі закладали собі петлі на шиї.

Такими засобами і способами проти визвольних змагань поневоленого народу не воявав ще ніхто! На це здібні тільки большевики. Починаючи "урядовими" зверненнями, відозвами, закликами, потчерез сатиричні наклепи та видумані заяви, мітинги, транспаранти й афіші, а найдекішим терором, облавами, збірною відповідальністю, паленням сіл і вирубуванням лісів, диверсійно-провокаційними бандами, залякуванням немічних і дітей, розстрілами жінок і стариків, грабунками, в'язницями, шибеницями і насильним вербуванням донощиків кінчаючи, — виступили большевицькі варвари проти Українського Народу.

Та всі ці сталінські страхоття не заляками Українського Народу. Загартований довгими роками неволі, натхнений великою ідеєю Самостійної України, Український Нарід іде шляхом священної боротьби до остаточної перемоги!

ЯКА МЕТА І ШЛЯХИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ?

Ще рік тому назад Україна була "між молотом і ковадлом", між двома імперіялістичними хизаками: сталінським і гітлерівським імперіялізмами. Ще рік тому назад український народ кривавився у боротьбі проти двох окупантів. Сьогодні становище значно змінилося. Під твердим ударом з одного боку аліантських армій, з другого — армій народів, покерених большевиками, які не задля панування кліки сталінських вельмож, а для власного рятунку перед гітлерівським рабством пішли в бій та під могутніми ударами національно-визвольних рухів поневолених німцями народів німецько-гітлерівський імперіялізм упав. З того приводу Український Народ радіє, бо для України перестала бути загрозливою велика ворожа сила, яка готувала йому смерть. Український Народ може тепер свобідніше зводити боротьбу зі сталінськими наїзниками. Якщо не вдалося сталінсько-гітлерівським імперіялістам придушити Українського Народу, то не вдасться це зробити самим большевицьким окупантам. Не вирвати їм уже ніколи волі народу боротися за державну самостійність, вона житиме так довго в народі, як довго житиме сам народ. Здобути Українську Самостійну Соборну Державу — це найсвятіша ідея Українського Народу.

Довга неволя навчила народ цінити волю, великі мужі України — Шевченко, Петлюра, Міхновський, Коновалець — залишили нам свої безсмертні заповіді, на сторожі наших змагань стоять духи впадлих борців за Самостійну Україну.

Становище України не беззглядне, як намагаються "твердити" наші вороги. В подібному становищі, в якому перебуває Український Народ, опинилися інші народи, поневолені більшовиками. Новокуповані більшовиками європейські народи, які не погодилися на німецьку неволю, не погодяться і на сталінське ярмо і наполегливо готуються до боротьби проти нового загарбника. Отак під обухом загарбницького молота росте сім'я поневолених народів, бо до попереднього поневолення додали більшовики тепер ще й новопоневолені європейські народи: серед тих народів народжується ідея спільного фронту боротьби проти спільного окупанта, дарма що він послідовно намагається не допустити до того: а) планом викликання між уярмленими народами ворожнечі й б) шляхом розбивання єдності в середині самих народів, проголошуючи всякі "реформи", що мають за мету розвогнити внутрішні відносини і, якщо не розбити, то хоча б припинити процес росту національної і політичної свідомості. Український Народ приєднується першим до фронту поневолених проти сталінського імперіялізму, відкидаючи всякі незгоди і спори між народами.

Сталінські наїзники намагаються залякати народ закінченням війни з Німеччиною, але чи можуть вони запевнити, що мають певний мир. Якщо так, то чому ж майже половину державних видатків призначили на війну в 1945 р. після закінчення війни з Німеччиною, чому будуються на сході нові укріплення, чому переводиться масову підготовку до нової війни, чому збільшується продукція воєнних засобів? Все це тому, що не до миру йдеться, але до нових воєн, ще більш кривавих та жорстоких.

Запаморочені від успіхів, сталінські імперіялісти, здобувши успіхи над гітлерівською Німеччиною при колосальній підтримці Англії й Америки, тепер уже самі прямують до загарбання Європи, щоб потім посягнути по цілій світ для утворення світового Советського Союзу. Ці більшовицькі утопійні плани стали сьогодні більш відкриті, їх бачать народи, поневолені Москвою, їх починає розпитувати весь світ. Ясно, що перемоги в цьому більшовикам не бачити, дарма що до неї вони наполегливо готуються!

Але разом з цим серед народів Советського Союзу росте національна і політична свідомість, народи бачать, що для того, щоб припинити нові кровопролиття, щоб не допустити до нових жертв, треба покінчити з імперіялістичною сталінською верхівкою, треба покласти край сталінсько-більшовицькому імперіялізмові!

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ В КРАЮ І ЗА КОРДОНОМ !

Ніякі більшовицькі підступи, наклепи і терор не припинять боротьби Українського Народу за Українську Самостійну Соборону Державу! Український Народ боротиметься за державну самостійність аж до повної перемоги! Не дайте себе розбивати ворогам в краю, не служіть їм, не допомагайте закріплювати їхню владу!

З'ясовуйте за кордоном, хто такі сталінські імперіялісти і до чого змагають, викривайте їх ганебні методи й засоби боротьби, інформуйте інші народи про героїчну визвольну боротьбу Українського Народу, співпрацуйте з революційно-визвольними рухами народів, поневолених Москвою!

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ !

Боріться за Українську Державу, в якій земля буде власністю народу, буде знищена експлуататорсько-кріпосницька система, яку вели большевики в сільському господарстві! В Українській Державі селянин буде не кріпаком, але вільним громадянином. Ніякі большевицькі підступи й облуди не приневолять українського селянина зійти зі шляху боротьби за УСРР. Український селянин буде вірний заповітам Української Землі, рясно политої кров'ю Героїв за визволення.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ !

Боріться за Українську Державу, в якій буде знесена большевицька система експлуатації робітництва, в якій робітники братимуть участь у керівництві заводами, буде фаховий, а не комісарсько-партійний принцип у керівництві промисловості; робітники отримуватимуть справедливую зарплату за свою працю!

Українське місто й село, єднайтесь у спільний фронт боротьби з наїзником, допомагайте собі взаємно.

УКРАЇНСЬКІ ІНТЕЛІГЕНТИ !

Боріться за Українську Державу, в якій буде повна потама до праці інтелігенції, будуть створені найсправедливіші умови для неї, так що вона, певна за своє завтра, зможе з користю для народу віддатися повністю своїй науковій культурно-творчій праці; інтелігенти будуть вільно творити нові культурні наукові й мистецькі цінності!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД !

Готуйся до великого всенародного змагу, до боротьби за остаточну нашу перемогу над наїзниками! Бери собі приклад з світлого нашого минулого: героїських княжих дружинників, запорізьких козаків та неустрашимих повстанців - борців за Самостійну Україну!

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ !

Ви свідки запеклої боротьби Українського Народу за волю. Історія нашої боротьби записала славні приклади дитячого героїства і посвяти. Навіть українські діти допомагали і помагають українським повстанцям, не зраджують ворогам тямниці. Виростаєте на чесних і вартісних громадян. Цього жадає від Вас Україна!

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ Й ПОВСТАНЦІ !

Ви перші взяли в руки зброю і пішли на нерівний бій за Українську Державу. До Вас не раз уже зверталися і звертаються вороги з різними підступами, щоб Вас розбити, щоб між Вами створити свою агентуру та, винищивши найкращих, примусити прохати ворога ласки. Та цьому він ніколи не діждеться! Не святкувати йому перемоги над Вами! Поки зброя у Ваших руках - Україна глядітиме на Вас гордо, певна за своє майбутнє! Хай живе вічна Слава по впадших Революціонерах і Повстанцях!

Грядуть великі дні, до яких ми мусимо бути готові. Кожен день наближає нас до остаточного бою за перемогу.

Вперед! За Українську Самостійну Соборну Державу!

Смерть сталінським загарбникам!

Хай живе волелюбний Український Народ!

Хай живе Народна Збройна Сила. — Українська Повстанська Армія!

Хай живе Організація Українських Націоналістів!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

Слава Україні! —

Героям Слава!

ОРГАНІЗАЦІЯ

УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

З друкарні Організації Українських Націоналістів

Відпис.

ПРОПАГАНДИСТСЬКІ ЛОЗУНГИ.

| Прилога до інструкції ГОП
Чергові завдання. |.

1 | Загально-політичні лозунги .

1. Геть большевицьку диктатуру над Європою! Хай живуть самостійні національні держави усіх народів !

Смерть сталінським загарбникам!

2. Поневолені і закрешені народи, здиґайтеся в боротьбі проти сталінсько-большевицьких імперіялістів! Воля людині! Смерть большевицьким загарбникам!

3. Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

4. Ніхто не має права говорити закордоном від імені українського народу крім уповноваженого до того народом Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради [УГВР].

Смерть найлітшим ворогам українського народу, підлим лакеям окупанта Сталіна - Мануїльським Петровським і іншим.

5. Хай живе співпраця революціонерів поневолених народів у боротьбі проти російського імперіяліста Сталіна!

Хай живе співпраця революційної України з революціонерами сусідніх нам народів!

Смерть Сталіну!

6. Тривкий мир в світі неможливий доки, доки повністю не буде здійснений принцип самовизначення народів! Геть ССРСР - сталінську тюрму народів!

Хай живе воля народам і людині!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

7. На сході Європи не може бути миру без самостійної України! Хай живе визвольна революційна боротьба українського народу за УСРД!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

8. Сталінський ССРСР - Найбільша тюрма народів в світі !

Хай живуть незалежні держави усіх народів ССРСР!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

Розвалюйте ССРСР - навіть тюрму народів!

9. Сталінський ССРСР - найбільш диктаторська, терористична держава в світі .

Геть диктатуру і терор!

Хай живе справжня демократія! Воля народам і людині !

10. Геть жорстоку експлуатацію працюючих в ССРСР!

Смерть новітнім експлуататорам - сталінській правлячій класі, єдиному власникові всіх багатств країни!

11. Працючі України! В ССРСР здійснюється не диктатура пролетаріату, а диктатура сталінської правлячої класи!

Геть диктатуру Сталіна і класи з ССРСР!

Смерть Сталіну!

Хай живе суверенна народня влада!

Вся владу в руки самого народу!

12. Геть диктатуру імперіяліста Сталіна !

Хай живе воля народа і людини !

13. Смерть новітній буржуазії в ССРСР - сталінській правлячій класі!

Владу в руки справжнім представників народу!

13. Геть імперіялістичні війни Сталіна і його класи !

Хай живе воля народів і людини!

Смерть Сталіну!

15. Геть терор НКВД і НКГБ!

Хай живе справжня соціальна думка, слова, політичних переконань, зборів і утруновань!

Смерть сталінським терористам!

16. Геть новітнє кріпачтво над працівниками! Смерть роботодавцям - Сталіну і його кліці!

Хай живе вільна праця!

III. Лозунги для міст.

1. Мешканці українських міст! Включайтеся у визвольну-революційну боротьбу українського народу проти Сталіна за Українську Самостійну Соборну Державу!

Хай живе всенародній революційний фронт!

Хай живе Українська Повстанська Армія!

Смерть сталінським окупантам!

2. Українська Інтелігенція! Сталінська кліка жорстоко експлуатує Твої знання! Твою силу, Твою працю, жорстоко знущується над Твоєю людською гідністю!

Геть сталінський експлуаторський режим!

Хай живе революційна боротьба українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу!

Смерть сталінським окупантам!

3. Українці - мешканці міст! Українська Повстанська Армія пам'ятає про Вас! Ви пам'ятайте про УПА!

Хай живе єдиний революційний фронт міст і сіл України в боротьбі проти сталінських окупантів!

Смерть Сталіну!

4. Українці - службовці окупантських установ! Сталінський СССР - найбільша тюрма народів у світі! Не змінюйте своєї правди ідеї тюрми!

Саботуйте розпорядження своїх зверхників!

Організуйте фронт саботажу!

Смерть сталінським окупантам!

5. Українська Інтелігенція! Організуйте рішучий спротив НКГБ і радській агентурі! Знижуйте сталінських агентів між собою!

Хай живе суспільний фронт українського народу в боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу!

Смерть Сталіну та його агентам!

6. Українці - мешканці міст! Не вірте брехливій сталінській пропаганді!

Читайте і поширюйте українську революційну літературу!

Інформуйте чужинців про нашу боротьбу!

Хай живе визвольна боротьба українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу!

7. Українці - мешканці міст! Не дозволяйте Сталінові русифікувати українські землі!

Геть російську мову з міст України!

Смерть сталінським окупантам!

8. Робітники - українці! Сталін жорстоко експлуатує працюючі маси СССР! Геть новітню експлуатацію працюючих сталінською правлячою клікою! Смерть суспільним паразитам - сталінським великобуржуазам з партії! НКВД і ополіччю офіцерської верхівки!

Хай живе воля народів і людини!

Хай живе визвольна-революційна боротьба за Українську Самостійну Соборну Державу!

9. Робітники! Сталін і його кліка - найбільші вороги працюючих! Ви працюєте, а вони користуються!

Смерть паразитам працюючих - Сталіну і його кліці!

Заводи і фабрики в руки робітникам!

10. Робітники! Сталінська кліка своєю "дисципліною" працю руйнує Ваше здоров'я!

Геть сталінську стахановщину!, соцзмагання, багатовестенництво!

Смерть ворогам народу - сталінським вельможам!

11. Робітники! Вашою працею користуються лише сталінські вельможі, а не ви! Ви голі, голодні і стероризовані НКВД - вони добре одягнуті, вбоговані і всевладні Ваші пани!

Смерть сталінським експлуаторам!

Геть сталінське клясове суспільство!

Хай живе воля народів і людини!

12. Робітники України! Українські революціонери борються: за восьмигодинний робочий день, проти стахановщини, соцзмагання! за участь робітника у керівництві фабриками і заводами, за участь робітників у розподілі зисків, підприємств, за повне забезпечення робітників і їх родин на випадок хвороби чи смерті, за оплачувані підприємством щорічні відпустки, за націоналізацію промисловости, за фаховий, а не партійний принцип у керівництві підприємствами!

Геть експлуатацію працюючих сталінською клікою!

Хай живе вільний і заможний робітник в Українській Державі!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

13. Робітники України! СССР - держава найбільшого соціального і національного гноблення на світі!

Геть диктаторський і експлуаторський режим Сталіна і його кліки!

Хай живе визвольна боротьба працюючих проти паразитарного класу сталінських вельмож!

Хай живе революційна боротьба працюючих України за Українську Самостійну Соборну Державу!

Хай живе Українська Повстанська Армія /УПА/!

Смерть сталінським окупантам!

14. Українські робітники! Боротьба українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу - найсправедливіша боротьба у світі! Не зложимо зброї, поки не здобудемо перемоги!

Включайтеся в боротьбу за Самостійну Соборну Державу!

Смерть Сталіну і його агентам!

15. Українські робітники! Українська Повстанська Армія /УПА/ бореться за найсправедливіші ідеї в світі: за справжню національну і соціальну волю і рівність, за систему самостійних національних держав усіх народів, за безкласове суспільство!

Хай живе Українська Повстанська Армія! Вступайте в повстанські лави! Як лише можете допомагайте повстанцям!

Смерть сталінським окупантам!

16. Українські робітники! Включайтеся в єдиний визвольно-революційний фронт українського народу проти сталінських окупантів за Українську Самостійну Соборну Державу!

Винищуйте стахановців! - продажних агентів сталінської імперіалістичної кліки. Зривайте соцзмагання! Саботуйте працю на виробництві! Зв'язуйтеся з Українською Повстанською Армією /УПА/!

Хай живе революційне робітництво! Хай живе визвольна боротьба проти Сталіна!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

17. Українські залізничники! Советські верховоди експлуатувать Вас і народ! Саботуйте накази сталінських посіпак! Нищить поїзди з військовим майном! Не дайте вивозити народного добра зі своїх земель!

Допомагайте Українським Повстанцям!

Хай живе революційна боротьба українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу!

18. Українська молодь! Піонерські та комсомольські організації виховують яничарів українського народу!

Не вступай в ряди комсомольських та піонерських організацій! Саботуй їх роботу!

Хай живе революційна українська молодь!

Хай живе революційна боротьба українського народу проти Сталіна за Українську Самостійну Соборну Державу!

19. Батьки - українці! Советська школа прямує до денацифікації Ваших дітей! Виходуйте дома Ваших дітей у національному дусі!

Хай живе вільна українська школа в Українській Самостійній Соборній Державі!

20. Юнаки і юначки! Вамі батьки, брати, Ваші товариші провадять в повстанських відділах героїчну боротьбу проти сталінських окупантів!

Допомагайте повстанцям!

Хай живе Українська Повстанська Армія |УПА|!

21. Вчителі - українці! Советська школа має за завдання виховувати яничарів - зрадників українського народу!

Не прикладайте рук до цієї ганебної протинародньої роботи! Саботуйте русифікаційні заходи советської школи!

Смерть сталінським окупантам!

22. Українці із східних областей! Пам'ятайте, що Ви приїхали між своїх братів, які ведуть святу боротьбу в обороні українського народу проти винищення його Сталіном! Не помагайте Сталінові в цій його ганебній роботі!

Не виступайте проти українських революціонерів! Не ідіть на ганебний шлях зради проти свого власного народу!

Докажіть своєю поведінкою, що ми - зрілий народ, народ патріотів!

23. Українці із східних областей! Не помагайте сталінським імперіялістам у їх боротьбі проти українського народу! Не ідіть на ганебну братовбивчу війну!

Хай живе єдиний визвольно-революційний фронт українського народу від Сяну по Кавказ!

Хай живе Українська Повстанська Армія!

Смерть сталінським окупантам!

24. Українці із східних областей! Зв'язуйтеся з підпільними визвольно-революційними організаціями українського народу. Вступайте в лави Української Повстанської Армії!

Знайтеся з програмою українського визвольно-революційного руху!

Смерть сталінським окупантам!

25. Члени т. зв. ВНК|6| і Ваші верховоди запрягли Вас до протинародньої роботи до зради Вашому народові, до пруді над поневоленням народів і людини!

Знищуйте Ваших верховодів підлих лакеїв сталінського імперіалізму!

Організуйте протисталінські організації!

Організуйте боротьбу під гаслом: Воля народам і людині !

Тим заслужите собі довіря народу!

Смерть імперіялістові Сталіну і його кліці!

26. Працівники відділів НКВД і НКГБ! Учасники "істребитель-

них" батальйонів! Сталін і його кліка використовують Вас для гань-

бебної протинародньої роботи, для боротьби проти визвольних ор-

ганізацій поневолених народів, проти повстанських відділів! Кинь-

те своє огидне бандитське ремесло!

Допомагайте революційним організаціям!

Організуйте між собою протисталінську боротьбу! Знищуйте

своїх начальників!

Смерть Сталіну і його прислужникам!

Смерть зрадникам народу!

Опам'ятайтеся, поки не пізно!

27. Росіяни! Сталін є рівнож ворогом українського і російське-

го народів! Не помагайте Сталіну в будові його імперії! Така ім-

перія - це смерть Ваша! Така імперія - це одна ганебна сторінка в

історії російського народу!

Смерть Сталіну і його кліці!

28. Росіяни! Не виступайте проти визвольної боротьби укра-

їнського народу! Український народ бореться за своє і Вашу волю!

Хай живе воля народів і людини!

Хай живуть самостійні держави російського і українського на-

родів!

Смерть сталінським імперіялістам!

29. Поляки! Не виступайте проти визвольної боротьби україн-

ського народу! Проти нас спільний ворог! Ми його можемо розбити

лише спільними силами!

Хай живуть самостійні національні держави українського і польського народів!

Хай живе спільний фронт боротьби українського і польського

народів! проти імперіялістичної Москви Сталіна!

Смерть сталінським окупантам та їх агентам!

III. Лозунги для червоноармійців.

1. Червоноармійці! Не проливайте крові за імперіяліста Ста-

ліна - ворога Вашого і всіх народів!

Смерть Сталіну!

Хай живе воля народів і людини!

2. Бійці й командири Червоної Армії! Сталін - найбільший во-

рог народу!

Після Гітлера - час на Сталіна!

Смерть Сталіну!

3. Червоноармійці! Організуйте революційну боротьбу проти

Сталіна під гаслом: Воля народам і людині!

Геть тиранів і диктатуру сталінської кліки!

Смерть Сталіну!

4. Червоноармійці! За що Ви гинули на фронті? За Сталіна ,

чи за волю? Сталін - це ярмо! Сталін - це тюрма!

Смерть Сталіну!

Хай живе воля народам і людині !

5. Червоноармійці! Хочете, справді, вільного життя - зниште Сталіна і його кліку!

Хай живе воля народів і людини!

6. Бійці і командири Червоної Армії! Не виступайте проти визвольного-революційної боротьби українського народу!

Помагайте українським повстанням зброєю, амуніцією, розвідковою інформацією!

Хай живе союз революційної протисталінської Української Повстанської Армії з революціонерами ЧА!

7. Червоноармійці! Українські повстанці не борються проти Вас, лише проти НКВД, НКГБ і сталінських агентів з партії, адміністрації!

НКВД, - партійні верховоди - наші спільні вороги!

Смерть ворогам народу Сталіну і його кліці!

Хай живе воля народів і людини!

8. Червоноармійці! Знайтеся з революційними ідеями, читайте революційну літературу!

Інформуйте своїх товаришів і знайомих про визвольного-революційну боротьбу українського народу!

Смерть імперіялістові Сталіну і його кліці!

Лозунги для села .

1. Селяни України! Сталінські військові позики - це підготовка до нової імперіялістичної війни!

Геть імперіялістичні війни - війни за поневолення свободолюбних народів! Хай живе воля народів і людини! Смерть імперіялістові Сталіну!

Ні копійки в сталінську кишеню! Ні копійки на військові позики!

2. Український селянине! Не дозволяй Сталінові грабувати багатств Твоїї землі - Твоїх лісів! Твої багатства він підковито експлуатує для свого імперіялістичного наступу на Україну!

Смерть імперіялістові Сталіну і його наймитам!

Зривай сталінські пляни лісозаготівельні!

Хай живуть самостійні національні держави усіх народів!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

3. Український селянине! Знива мусять бути знивами для Тебе, а не для Сталіна і його кліки! Ні зерна для імперіяліста Сталіна!

Геть імперіялістичний грабунок у працюючих продуктів їх праці!

Хай живе вільний і заможний український селянин в Українській Самостійній Соборній Державі!

Зривай сталінські зернові контингенти!

Відбивай зброєю заграбовану в Тебе Твою працю - Твій хліб !

4. Український селянине! Большевицькі "Земельні Громади" - це це один засіб експлуатації Ваших фізичних сил, Ваших багатств для потреб сталінських імперіялістичних війн!

Геть імперіялістичні війни! Смерть імперіялістові Сталінові!

Хай живе воля народів і людини!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

Саботуйте роботу "Земельних Громад"!

5. Українки-селянки! Сталінські буржуї в партії-НКВД забирають єдиний харч Ваших дітей і вас - молоко від Ваших корів! Нащадку молоці випасає собі черепа сталінська кліка, а Ваші діти мруть на сухоти!

Смерть сталінській кліці! - новій буржуазії!
Хай живе вільне і заможне українське селянство!
Хай живуть нагодовані і здорові українські діти!
Ні літ, ні молока, ні одного яйця Сталінові!

6. Українські селяни! Сталін грабує Вас з худоби, свиней,
а Ви примираєте голодом! Геть сталінський імперіялістичний грабунок
українських селян!

Смерть імперіялістичній Сталіну!

Хай живе вільне користування українського селянина своєю
власністю - своєю худобою!

Ні кілограма мяса на сталінську м'ясопоставку!

7. Селяни! Не працюйте на сталінських паразитів! Не дозволяйте
те грабувати у Вас вашого майна!

Смерть Сталіну і його агентам!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

8. Селяни! Сталінські колгоспи - новітнє кріпацтво для селян!

Смерть рабовласникам - Сталіну і його паразитичній кліці!

Не допустім до організації колгоспів на наших землях!

9. Селяни! Саботуйте сталінські хлібопоставки!

Заховуйте зерно для себе!

Смерть Сталіну!

Хай живе Самостійна Соборна Українська Держава!

10. "Добровільна здача хліба державі" - це те один замаско-
ваний грабунок селян!

Геть нелюдський грабунок хліба з українського села!

Смерть грабіжнику Сталіну!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

V. Лозунги до українського народу.

1. Хай живе визвольно-революційна боротьба українського на-
роду за Українську Самостійну Соборну Державу!

Смерть сталінським окупантам і зрадникам народу!

2. Хай живе збройна революційна сила українського народу -
Українська Повстанська Армія |УПА|!

Смерть сталінським окупантам!

3. Хай живе Організація Українських Націоналістів |ОУН| - ор-
ганізатор революційної боротьби українського народу за Українську
Самостійну Соборну Державу!

Смерть імперіялістові Сталіну!

4. Українці! Допомогайте своїм революційним організаціям: Ор-
ганізації Українських Націоналістів і Українській Повстанській
Армії |УПА|.

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава - єдина га-
рантія насильного життя українського народу!

5. Революційна Україна живе, бореться і переможе!

Смерть сталінсько-більшевицьким окупантам та їх агентам!

6. Українці! Пам'ятайте про своє революційне піднілля! Воно бо-
реться за частя всього українського народу! Допомогайте йому всім,
чим можете!

7. Хай живе революційна боротьба українського народу за Укра-
їнську Самостійну Соборну Державу!

Наше гасло: Перемога або смерть!

Сором слабодухам!

Смерть зрадникам!

Відпис

Листівки і кличі призначені
на терени підбольшевницької
окупації|.

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ !

Дозріває на Ваших убогих полях збіжжя. Ідуть жнива. Іде ,
коли Ви за свою цілорічну важку працю одержите одягу, зарплату,
хліб!

З новими жнивами окупант Сталін готується до нового гра -
бунку Вашої праці - Ваш хліб .

Нащо Сталінові Ваш хліб?

Ваш хліб Сталін хоче використати для своїх бандитських ім-
періялістичних цілей: для поневолення нових народів Європи, для
забезпечення розкішного життя і панування своїй буржуазії - вер-
ховодам партії, НКВД, армії, для дальшого поневолення працюючих
СССР, для знищення Вас і Ваших родин голодом, для підірвання свя-
тої визвольної боротьби українського народу за Українську Само-
стійну Соборну Державу.

У к р а ї н с ь к і с е л я н и ! Не дозвольте здійсни-
ти Сталінові його протинародні бандитські пляни. Не дозвольте ,
щоб на Вашій праці росла сталінська імперія - новітня тюрма на-
родів, в якій нас всіх жде лише смерть! Не дозвольте, щоб на Ва-
шому полі росли черева сталінських партійних вельмож! Не до-
звольте Сталінові підірвати нашу святу визвольну боротьбу!

Ні зерна сталінській кліці з нового врожаю! Зривайте пляни
"державних" хлібозаготівель! Зривайте пляни натуроплати МТС !
Зривайте роботу "Земельних громад" в часі жнив - новий засіб ще
більшої експлоатації Ваших багатств, Ваших фізичних сил! Ні зер-
на на "добровільні фонди"! Збирайте зерно і негайно заховуйте
його якнайбільше доайливо! Відбивайте зброєю пограбоване з Ва-
ших сіл зерно! Бийте сталінських агентів - заготівельників! По-
відомляйте нас - повстанські відділи про грабунок!

С е л я н и ! Пам'ятайте про голод 1932-33 років, органі-
зований Сталіном на СУЗ, і про голод 1941-42 років, організова-
ний Гітлером на Прикарпатті! Жертвою першого голоду впало 6 міль-
йонів людей, а жертвою другого - 20 тисяч людей! Не допустім до
того, щоб і в цьому році таке повторилося! Хліб у нас - життя у
нас! Без хліба - смерть! Ми хочемо жити! Ми хочемо їсти наш хліб!

ГЕТЬ СТАЛІНСЬКИЙ ІМПЕРІЯЛІСТИЧНИЙ ГРАБУНОК ХЛІБА!

ГЕТЬ НЕЛЮДСЬКУ ЕКСПЛОАТАЦІЮ ПРАЦЮЮЧИХ ССРС!

ХАЙ ЖИВЕ КОРИСТУВАННЯ СЕЛЯН ПРОДУКТОМ ЇХ ПРАЦІ !

ХАЙ ЖИВЕ ВІЛЬНИЙ І ЗАМОЖНИЙ СЕЛЯНИН В УСССР !

ХАЙ ЖИВЕ УКРАЇНСЬКА САМОСТІЙНА СОБОРНА ДЕРЖАВА !

СМЕРТЬ СТАЛІНСЬКИМ ОКУПАНТАМ ТА ЇХ АГЕНТАМ !

КОМАНДА

УПА - ЗАХІД

Ч И А Т О М О В А Б О М Б А В Р Я Т У Є
А Н Г Л І Ю ?

Чи союз народів англійської мови є достаточним забезпе-
ченням перед більшевизмом ?

| Відповідь п. Черчілеві.

| Таке письмо було вислано ди-
пломатам і журналістам західно-
алянтського світу, що перебу-
вають на терені Польщі та ССРСР.
Редакція |.

Промови п. Черчіля, виголошені в місяці березні ц.р. в Аме-
риці, зокрема перша промова, виголошена у Фултон, викликала ве-
лике зацікавлення і порушення в цілому Советському Союзі. Зокрема
ми українці вислухали її з надзвичайним зацікавленням. Бо це бу-
ла перша спроба одвертої критики політики Советського Союзу зі
сторони людини, яка широко znana як великий державний муж світо-
вої міри і слави. Кожному відомо, що п. Черчіль мав змогу добре
пізнати більшевицьку політику з безпосередньої обсервації в часі
своїї співпраці зі Советським Союзом напротязі останньої війни й
тому його думка в тій справі тимбільше вартісна.

Гостра реакція урядової советської преси, а зокрема промова
Сталіна з відповіддю п. Черчілеві, - це тим більше піднесла загальне
заінтересування в нас цією промовою і взагалі становищем п. Чер-
чіля і тої частини світової opinii, яку він висловлює, до пробле-
ми Советського Союзу і його політики та дальшого розвитку відно-
син у світі.

Зовсім зрозуміло, що більшість населення Советського Союзу,
невдоволена до краю зі советської влади, зокрема ми українці й
другі народи поневолені національно і соціально московсько-больше-
вицьким невірничим, диктаторським, тоталістичним режимом, при-
няли з радістю виступ п. Черчіля, бо бачимо з його промови із по-
літичної ситуації, яка довкола цього витворилася, що в культур-
ному світі пізнають і розуміють шрраз краще большевицьку політику.
Бачимо також, що далекозорі політики, які передбачають дальший
розвиток подій та остерігають свої народи і цілий світ перед не-
безпекою, яка їм грозить. Це перший раз по останній війні висту-
пив державний муж такої великої міри з одвертою критикою совет-
ської політики.

Слупно остерігав п. Черчіль перед непогамованим загарбницт-
вом советської Росії, як не знає границь. Ми могли б додати до
цього багато пояснень як про дотеперішню загарбницьку політику
советської Росії, так і про те, що вона надалі приготовляє. Бо ко-
ли може п. Черчіль і другі політики за межами Советського Союзу, по-
за його "західною курткою", тільки догадуватися про дальші на-
міри советської політики, тоді ми знаємо найдокладніше зі щоден-
них власних переживань, що вона прямує і робить приготування до
дальшого підбору усього світу під советську владу. Усі приготуван-
ня, ціле господарство, політика і військова підготовка Советського
Союзу звернені лише в цьому напрямі, щоб ширити його панування на
другі народи і на цілий світ. Приготування ці такі широкі ,

всесторонні і такі інтенсивні, що не створить в найближчому часі для релігії світу найповажнішу, безпосередню загрозу, якщо в ньому світі не найдуться сили, які потрапили б тій небезпечній негатино заповіді.

Володарі Советського Союзу переконалися в останній війні на прикладі початкової могутності німецької воєнної машини і могутності своєї власної Червоної Армії, що централізований тоталітистичний режим, який панував у Німеччині і панує у них, дає у ділі військової підготовки величезну перевагу. Маючи тотальну, нічим не ограничену владу над величезними територіями і над сотнями мільйонів людей, рабів тотальної влади, вони можуть краще підготуватися до війни ніж їхні противники. Вони роблять це з великим завзяттям, не спочиваючи ні хвилини.

Цілий могутній апарат советської державної пропаганди мобілізує все сьогоднішні величезні сили сліпої бешкетної ненависті до своїх майбутніх противників, в першу чергу Англії й Америки.

Десятки мільйонів людей вишкочується щільно у військовій штучці. Сотні мільйонів людей працює в поті чола, продукуючи приспиченим темпом засоби воєнної підготовки. Ніхто в світі не потрібить взяти так міцно карби мільйони людей. Ніхто інший в світі не може так твердо запрягти людей до праці і витиснути з численних мільйонів стільки поту і труду для своєї воєнної машини.

Тоталітистична советська влада має сотні мільйонів правдивих невірників-рабів, з яких витискає останній піт, не даючи їм за це майже нічого і будує цими силами гігантські воєнні приготування, досі небувалих розмірів.

Советські володарі знають, що вони безконкурентні сьогодні в світі — як під оглядом тотального використання для воєнної підготовки всіх сил сотень мільйонів своїх громадян-рабів і всіх багачів опанованих ними величезних територій, так з погляду тотальної мобілізації у всесвітньому масштабі сил пропаганди, тотального використання сили таємниць того, що діється в їхньому нутрі і, з другої сторони; здобуття найкращих інформацій про всю релігії світу при допомозі агентури комінтерну, як рівнож під многими іншими оглядами, важними для воєнної підготовки.

Советська влада знає ці свої безконкурентні переваги й уважає, що час працює на її користь, що вона потребує ще тільки небагато передерликого протягу часу мирної передішки для належного використання згаданих вище переваг у підготовці загальної світової розправи.

Тому годос перестороги, який кинув П. Черчіль у світ, це надзвичайно актуальний; а всі народи повинні йому бути за те вдячні.

Однак дальші висновки П. Черчіля викликають у нас дуже поважні застереження. П. Черчіль стверджує не малою мірою слушності, що в цілій Європі та навіть в цілому світі, зростає з дня на день більшовицька небезпека. Але Англія і Америка ще нібито вільні від неї.

Вони могли б відповісти на те, що не тільки Англія й Америка вільні від комуністичних впливів, але в першу чергу цілий ряд народів Східної Європи, поневолених советською Росією, у своєму нутрі вільні від комуністичного впливу й протиставляють йому активне та провадять проти нього боротьбу.

Якщо йде однак про релігії Європи і навіть світу, що остається поза релігії Советського Союзу, то твердження П. Черчіля відпові-дає дійсному стану.

Запитаймо однак, чому так діється? Де причина того постійного зростання більшовицьких впливів у всьому світі?

З другої сторони, якщо стверджується така поважна небезпека, то слід шукати негайно якогось виходу. П. Черчіль дав відповідь на це. Однак ми не можемо не висловити наших застережень і сумнівів щодо правильності рецепти, яку він поручує.

Коли мова йде про перше питання, — де шукати причини постійного зростання більшовицьких впливів у світі, то на нашу думку є три найважливіші причини цього.

Перша; — недоволення багатьох народів з існуючого тепер стану, погана розв'язка наболілих політичних і соціальних питань, несправедливість, біда і нужда, які панують в багатьох країнах, недодержання зобов'язань атлантийської карти.

Друга причина наростання більшовицьких впливів у світі є та, що інші народи, які живуть поза границями советської, залізної занавіси, не знають правди про Советський Союз, не знають, як живуть і бідують народи Советського Союзу, не знають, що советський режим — це тиловий тоталістичний терористичний режим, зовсім подібний до гітлерівського режиму; не знають скільки щоденно арештів і розстрілів, скільки у нас сотень великих концентраційних таборів, а скільки тисяч менших, не знають, який соціальний визиск, керівність, несправедливість панують у нас, не знають, як сильно поневолений і позбавлений усіх своїх прав український народ і другі народи, поневолені советською Росією.

Коли б інші народи краще пізнали советську дійсність, напевно тоді не було б серед них прихильників більшовизму. Нажаль вони цього не знають і досі. Про Советський Союз знає Європа тільки з більшовицької пропаганди або з режисерованих поїздок різних відвідувачів, які в глибину життя, або не вміють, або не можуть вглянути. Немало винні в цьому також різні політики, які хоч знають трохи більше правди, мовчать про те, або говорять щось інше, задля тактики дипломатичного фальшу і крутістьства. Такою

роботою впроваджують однак в блуд світову опінію і тільки допомагають більшовизму. Скільки ж то разів, напр., п. Черчіль вихваляв Советський Союз понад небеса, хоч знав, що в нас зовсім нерожево. Ми з боєм і жалем читали ті прапки на честь советської тюрми народів, які виголошували часто різні європейські політики. Нам було не раз соромно і жаль, що нема нікого в світі, хто мав би трохи відваги і чести сказати правду про Советський Союз. Ми розуміли потреби дипломатичної гри, якої вимагали інтереси війни проти гітлерівської Німеччини, але все таки не виходило поза границі конечної дипломатичної доцільности. Хай отже тепер п. Черчіль не дивується, що в цілій Європі і в мирокому світі зростають в загрозливих розмірах впливи більшовиків. Чиж його власні промови мало помагали цьому? Чиж він мало разів вихваляв Сталіна і Советський Союз, гніблючи потоком гарних дипломатичних слів страшну советську дійсність? Задля хвилевих політичних користей політики й дипломати закрили перед народами світу справжнє обличчя Советського Союзу. Тепер починають збирати плоди цього. Сьогодні вже нарікають, а завтра будуть плакати. Ця комилка важко поместиться на всіх, якщо її в час не виправлять. Токи буде така несправда на світі, що про кожний стріл в Палестині, Індонезії чи Сирії будуть писати цілими місяцями усі газети світу, а про те, що діється у нас, в Советському Союзі, як бореться завзято Україна і багато других народів за своє визволення — будуть мовчати, так довго хай не чекає п. Черчіль, та інші, щоб більшовицькі впливи почали маліти.

Як довго п. Черчіль, Бевін, Бернес і другі будуть ховати правду про Советський Союз під зелене сукно і будуть з більшовицькими бавитись тільки в дипломатично-чеснотну гру, вдаючи, що не бачать советської неволі і советської політики та того, що в нас діється, так довго годі їм чекати на усунення більшовицької небезпеки.

Хто хоче побороти більшовицьку небезпеку, мусить ударити в те, чим він найсильніший - в його пропаганду, в його національну й соціальну пропагандивну блекоту, якою він заливає і одурманює світ. Більшовицькій пропаганді треба протиставити належно сильну протидію, яка отворила б очі кожній людині в Європі й поза Європою та показала би справжню більшовицьку національну й соціальну політику, не таку, яку голосять комуністичні маніфести і програми, але таку, яку провадить советська Росія у нас в Україні і в других поневолених краях.

У нас, в Україні йде від ряду років величезна, завзята боротьба усього народу проти московсько-більшовицької неволі і тиранії. Цілий наш народ бореться з найбільшим завзяттям проти чужого тираничного панування, за свою волю і незалежність. В останні роки ця боротьба набрала незвичайно великих розмірів і перемінилася в справжню війну. Також Балтійські країни, підбиті насильно і підступно Москвою, зражені і забуті рештою світу, борються за своє визволення. Тимчасом п. Черчіль твердить, що тільки одна Англія й Америка відьні від більшовицького дурману.

Як жеж інші народи мають знати справду про советську тюрму народів, хто має сказати їм про цю правду, як не Ви, п. Черчіль, що проголошували Атлантийську Карту Народів і тепер хочете бути ви - разником нового вільного світу?

Першим кроком до того, щоб спинити і побороти більшовизм - це сказати народам світу всю правду про нього, нічого не закривати дипломатичними зглядами.

Третя причина поширення більшовицьких впливів у світі - це уступчива, компромісова політика світових потуг. Більшовики - майстри використовувати чужі блуди. Вони використовують теж дуже зручно опортуністичне наставлення західно-європейських і американських політиків, які прагнуть уникати якнайдовше конфлікту. Знаючи це, більшовики грають на коротку процолоку світової розприви, щоб здобути час на остаточну воєнну підготовку. - Отут саме, у сліпоті і опортунізмі відповідальних керманичів міжнародної політики які шіддаються шантажеві, крутіїетвам і грі на проволоку советської підступної, - лежить третя причина загрозливого зростання більшовицької небезпеки.

Даремно карікати тільки на ріст підривної роботи й впливів московського більшовизму в світі. Треба насамперед усунути все те, що спричинює ріст цієї небезпеки. Треба змінити в першу чергу політику й тактику відповідальних керманичів чолових потуг, які своєю дотеперішньою слабкою, хиткою, уступчивою політикою уможлилювали більшовикам поширювати їхню владу: впливи на інші народи. Треба також усунути і всі інші причини, що викликають загальне невдоволення в різних країнах світу, яке використовують більшовики для себе. І треба активно діяти для повної ліквідації цього джерела цієї небезпеки, для ліквідації царства московсько-більшовицької тиранії.

Небезпека більшовизму, на нашу гадку, багато більша для всього світу і прийде багато шорше, ніж це думає навіть п. Черчіль. - Набуття ніхто в світі, хто жив у більшовицькій дійсності не уявляє собі її розмірів ані її страшного характеру. Хто хоче пізнати справжнє обличчя більшовизму - хай запитає нас, українців, які вже пережили майже 20 років під советською владою.

Але навіть і того, що сказав у своїй промові п. Черчіль, до-
сить, щоб розбудити найбільшу тривогу в світі й спонукати шукати
виходу з того стану, що створився.

Большевицька небезпека зростає з кожним днем і заливає світ -
остарігає п. Черчіль.

Що в такому разі треба робити? Де шукати виходу й як тій не-
безпечній протидіяти? Найважливіша річ - знайти правильну відповідь
на це питання. Тут власне, на нашу гадку, міститься головний блук
п. Черчіля, бо він не знайшов і не дав відповіді, як вийти з по-
ложення, яке виникло у зв'язку з постійним наростанням боль-
шевицької небезпеки.

П. Черчіль ствердив, що існує і зростає небезпека комуні -
зму в усьому світі й радить у відповідь на те, тісніше
з'єднатись Англії й Америці, зокрема мілітарно. Правосильно. Кож-
ний розуміє, що це значить: грозить війна з Советською Росією, от-
же треба Англії й Америці приготувати якнайскоріше спільні мілі -
тарні сили.

Однак, запитаймо: чи це дасть належний і достаточний відпір
большевицькій загрозі?

П. Черчіль стверджує, що большевицькі впливи зростають майже
у усьому світі й радить ... втікати до Америки і там приготувати
оборону ... Таке властиво виходило б з його промови. Во ствердив-
ши ріст большевицьких впливів п. Черчіль не дав жодної ради, як йо-
го спинити, як цьому протидіяти, навіть властиво тим кіби не за-
інтересувався, а всю увагу зосереджував на плані оборони Англії й
Америци. Та ми запитано: а що ж тоді буде, коли відповідальні му-
жі залишать майже цілий світ на поталу большевицькій потопі, як ко-
лись полишили Україну, Білорусь і Кавказ, пізніше Балтійські краї-
ни, тепер Польщу і Балкани, а вже заповідають поволі полишення
решти Європи і більшої частини світу? Чи думає п. Черчіль, що Ан-
глія й Америка дійсно потраплять самі оборонитися, коли видадуть
вперед решту світу на поталу большевицькій потворі? Чи думає п.
Черчіль, що може атомова бомба допоможе, тоді, коли всю Європу і Азію
опанує потвора червоної тиранії? Чи думає п. Черчіль, що Англія й
Америка могли б колинебудь виграти війну проти большевиків без ін-
ших народів? А якщо ні, то чому не ма в нього ані слова про те,
як практично протидіяти небезпечі наростання большевицьких впливів
і большевицької сили?

На нашу думку план найтіснішого військового союзу й військо-
вої підготовки Англії й Америки до війни зі советською Росією - це
одна справа, але одночасно мусить іти відпір наступові большевизму
й приготування до розправи з ним в загально-світовому масштабі, се -
ред усіх народів світу. Це стосується в першу чергу до народів, по-
неволяних советською Росією, бо від їх постаті буде залежати скла-
да чи слабкість большевиків у недалекій новій світовій розправі, якої
нікому не вдасться уникнути.

Маємо велике признание для здібностей, сили і значення наро-
дів англійської мови, як їх називає п. Черчіль. Але можемо запевнити
п. Черчіля, що коли справу оборони й боротьби проти большевизму по-
ставити дійсно тільки в тій площині, поминаючи інші народи, зокрема
і в першу чергу народи поневолені советською Росією - Україну, Бі-
лорусь, Грузію і інші народи Кавказу, Балтійські країни та всі інші
народи Советського Союзу, тоді нічого не допоможе Англії і найтісні-
ший союз народів англійської мови.

Хто хоче зліквідувати небезпеку загарбницької політики Росії, мусить
розбити її імперію на складові національні частини. Росія стала мо-
гутня і стала загрожувати небезпечі решти Європи тільки після того,
як завоювала Україну. Росія перестане бути небезпечним агресором,
коли буде позбавлена панування над Україною і другими народами фор-
номорського й балтійського басейну.

Організація боротьби проти більшовицької пошесті - це в першу чергу організація тих сил східної Європи, які найкраще пізнали властиву суть більшовизму і які вже сьогодні ведуть проти нього активну боротьбу. З цього погляду Україна зі своїм революційним, поступовим протибільшовицьким визвольним рухом може служити за приклад багатьом іншим народам. Нас дуже дивує то твердження п. Черчіля, що єдино Англія й Америка на сьогодні не улягли більшовицьким впливам і тому тільки на них він покладає надію в боротьбі за визволення світу від більшовицької тиранії. Ми можемо сказати на цьому місці, що Україна перебуває вже майже тридцять років під страшною окупацією більшовицької Росії й переносить нечувано великі жертви з цього приводу, але не піддалася до цього часу її впливам. Коли б український народ мав свободу виразу своєї думки, як це є в Англії, тогі напевно п. Черчіль переконався б, що в нас, в Україні є менше прихильників більшовизму, чим у всіх інших країнах. Коли ж говорити про активну боротьбу проти більшовизму, то і в цьому відношенні український народ, щиро раяжорстокіших переслідувань, веде до сьогодні широку політичну і збройну боротьбу проти російсько-більшовицької окупації за свою волю і незалежність. У тій боротьбі український народ йде разом з іншими народами, поневоленими більшовицькою Москвою; в Україні діє до сьогодні Українська Повстанська Армія /УПА/ і проводить численні бої проти більшовицьких окупантів. Україна поносить до сьогодні стільки жертв в боротьбі проти московсько-більшовицьких наїзників, що це рівняється правдивій війні. Небагато є в світі народів, які зложили в боротьбі за свою незалежність і волю стільки крові і стільки жертв, скільки зложила Україна і скільки складе їх наша батьківщина до сьогоднішнього дня. Тому дивує нас і болять, коли чуємо твердження, в яких доминається наш величезний кривавий вклад у протибільшовицьку боротьбу.

Одначе знання більшовицької дійсності з довголітньої безпосередньої обсервації й довголітньої боротьби проти більшовицької тиранії, знання справжніх основ сили і слабости більшовизму, пізнання його і пов'язання із російським загарибницьким імперіалістичним агресивним гоним, пізнання причин невдач усіх дотеперішніх більших воєнних походів проти Росії диктує нам сказані вже вище критичні зауваги про те, - що ліквідація більшовицької небезпеки мусить бути зв'язана з ліквідацією російської імперії шляхом поділу її на складові національні частини. Така політика, сперта на засадах Атлантийської Карти Народів, дасть в ерентуальній війні проти більшовицької Росії визволення могутнім національним енергіям народів поневолених у тій імперії та уможливить взагалі перемогу в цій війні, що при іншій політиці була б дуже сумнівна.

Мудрість військової англійської політичної штуки, яка полягала досі на шмілості з'єднувати на свою сторону інші народи, могла б відіграти в розправі з більшовизмом дуже велику, прямо вирішальну роль, якщо англійська політика рішиться саме на таку лінію, - щоб поставити не на вдержання російської імперії а на заміну її системою вільних національних держав Східної Європи. Це дало б Англії на Америці також величезний моральний капітал - здійснення принципів Атлантийської Карти Народів.

Цієї нашої відповіді - листа, з яким звертаємось до п. Черчіля і його однодумців в Європі й Америці, не можемо не жаль підписати прізвищами, як це прийнято в культурному демократичному світі, бо умовини більшовицької дійсності нам цього не дозволяють. Йдемо його однак під іменем дуже численних наших однодумців, які, запізнавшись з промовою Черчіля, покирили її другом в численних підпільних виданнях по всій Україні й з'явили до неї таке становище, як це ми вище подаємо.

Наші змагання, висловлені в цьому листі, репрезентує перед світом поза межами Советського Союзу - Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради. У К Р А І Н С Ь К А Г О - Л О В Н А В И З В О Л Ь Н А Р А Д А / У Г В Р / є в цю пору найвищим політично-репрезентаційним органом незалежної волі українського народу.

Квітень , 1943 р.

ГРУПА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ
ПОСТУПОВИХ ДІЯЧІВ .

+ + + + + + + + + +

ЛЕМКИШЧИНА.

Постій, 15.IV.46.

З В О В Н И Х Д І Й У Ч А .

Вій відділів УПА - Т. і М. з більшим з'єднанням ВД в селі ЯСІЛКО, пов. Сянок 20.3.46. від год. 6,50 до 7,35.

В с. Ясілько зібралися більші частини погран-застав з Радошиць, Лупкова, Команьчі з метою грабувати і палити українське село Вислік /пов. Сянок/. ВД М. зробив застави, а ппд. В. і О. від-лу. Х. робили наступ на село. Ппд. гранатометчиків розпочав обстріл во-рога. По перших трьох цілених стрілах ворог зазнав великих втрат. Перше стрільно впало на станицю ВП, де знаходилося 21 ворожих во-яків, які в наслідок розриву стрільня всі погинули, -- одні від від-ламків, а другі -- поранені згоріли в огні, бо зараз станиця заго-рілася. Друге -- впаде між ворожими, третє -- на роздоріжжя, де знова вбило кількох поляків. -- Ворог зразу ставив сильний опір, але цілений вогонь наших мінометів і гураганний наступ повстанців зломив ворожий спротив і розгромили ворога на голову. Ворожі во-яки кинулися до втечі, але кругом витав їх сильний вогонь наших застав. Тоді ворог почав ховатися по хатах, цигницях, стрихах. Од-нак повстанці за дуже короткий час впроралися з ворогом і, повия-гавши бандитів з-під ліжок, пскарали їх так, як собі заслужили. В бою вбито 24 вояків поль. червоного війська, 6 ранено, яких забан-дажовано і вислано на Словаччину, зловлено живими 79 вояків, в то-му 12 старшин, 32 підстаршин. Полонених частинно звільнено, а тих, які рабували і пбивали українських селян, розстріляно. Одночасно з архіву забрано характеристику кожного вояка і старшин /"благо-надьожних" і "небмагонадьожних"/, на підставі чого легко було у-стїйнити, хто є большевицький вислужник. Всїх, що були в характе-ристиці запідозрені в приналежності до АК, або негативному наста-вленні до большевиків, -- звільнено по пропагандивній розмові, -- та-ких було 20. Всїх інших, себто 48 бандитів /ті палили й мордували укр. населення в Западці Морохівській/ розстріляно, одному вдало-ся втекти. Здобуто: 2 міномети, 120 стрілен, 10 мін., 8 кулеметів, 13 крісів-снайперів, 64 кріси, 40 автоматів, 10 000 грук амуніції, 10 пістолів, 30 пар набійниць, 25 коців, 25 сінників, 50 прости-рал, 50 пошевек, 35 наплечників і хлібаків, 25 рушників, 30 соро-чок, 72 шинелі, 37 курфайок, 52 пари обуви, 65 пасів, 35 ідунок, 3 далековиди, 50 клг. макарону і муки, 100 клг. хліба, 37 пар ко-ней, які були зрабовані від селян. Всі коні віддано власникам. Взято військову кухню, телефонічні апарати, архів погран-застави, і багато інших речей. По наїй стороні було лише 3 легко ранених з ппд. В.

Підчас бою в с. Ясілько перший увірвався штурмом в село чот. ВІТЕР, який сам один розоружив 28 ворожих вояків, яких зігнав во-гнем до каплички і змусив їх піддатися, -- усіх полонених сам при-вів до сотенного.

З а н я т т я К о м а н ь ч і і Л у п к о в а .

По розгромі ВП в с. Ясільку 20.3.46.р. всі сусідні пограничні застави КОП були в страшній напівці. Зараз таки того самого дня /23.3.46./ перенеслась погран-застава з Волі Міхової, в силі 63 вояків, та МО /9 осіб/ враз з волосним урядом до Лупкова. Того са-мого дня ВСБ спалила будинки МО і КОП у Волі Міховій.

22.3.46 р. вд Д. зробив акцію на Команьчу. ВП, в силі до 80 вояків, майже без бою втекло до Лупкова. Тут спалено будинок мі-ліції, погран-застави, моточарню, залізничну станцію враз із забу-дованими, спалено 4 вагонів товарних, /призначені на вивіз на-селення/, знищено 4 дерев'яні і два залізні мости на шосі і торах.

Всі довжиною від 30 - 35 метрів. На станції покинуто зворотниці, водоканалу, рейки та телефонічну лінію.

23.3.46 р. втекла погран-застава з Радомичів до Дупкова, в силі 60 воєнків. По їхнім відході спалено будинок погран-застави і знищено телефонну лінію. Усі погран-застави згруповані в Дупкові, в силі 250 воєнків, перебували в великому напнятті на поджервуванні. Всі готовилися втікати на Словаччину, бо боялися нового напад.

26.III.46.р. вд Д. заатакував Дупків. Поляки сильно укріпились, були готові так, що не вдалось здобути їх позицій. Однак другого дня /27.3.46/ раненько сіли на поїзд і поїхали на Словаччину. Там їх словаки роззброїли і поїзно за кілька днів на інтервенцію Варшави, звільнили. Ворожі воєнки оправдували свою втечу напором величезної сили військ УПА і переконували словаків, що перед бандерівцями ніяка сила не встоїться. Словаки тішилися, що так зораво наші повстанці прижарили червоних поляків /словаки їх ненавидять/. По втечі на Словаччину ворога наші вд знищили залізничну станцію wraz з усім урядженням, будинок погран-застави і залізничної міліції та кілька мостів.

Б і й вд-ів К. і М. в Височанах, Кожушнім, Шавнім і Мокрім, пов. Сянок 26.3.46 від год. 12,30 до 16,30.

По згаданих сіл приїшло ВП, в силі 180 воєнків, на чолі з мажором-большеви́ком. По селах, як звичайно, грабували, били, а навіть мордували українське населення. В Морохові замордували 5 осіб, в Мокрому застрілили одного хворого, який вже кілька літ лежав. Всюди вибивали вікна, демолювали хати і нищили майно. Це був 34 полк ВП, який 25.I.46 вимордував 79 осіб цивільного населення в селі Згадці Морохівській. Вд-чи УПА під проводом к-рів К. і М. прийшли на оборону українського населення і заатакували вороже бандитське військо. Наступ розпочав пвд В. з вд. Х. від Шавного і Кожушного. Цей пвд прийняв на себе цілий тягар боротьби і по-геройськи її видержав. За опонування струги і глибокого кру біля Кожушного ішли найзапекліші бої. Пвд ІІ вд М. здобув міст під Височанами. Вд О. вд. М. форсував два рази ріку Ославу глибиною 1,20м. та випер стурмом ворога з с. Височан. Вд мінометників обстрілював позиції ворога з Кожушного, а опісля зайняв це село і кошалню - "Павль", перейшов міст і разом з пвд вд М. окружував ворога верхами, замикаючи доступ до села Мокрого і лісу. Тими атаками і зручними наступальними маневрами зігнали ворога з усіх сторін до с. Височан. Поляки, втікаючи, пробували ще заволодіти селом Кожушним. Наші стрільці однак ударили і це. Згоріла тільки одна хата, але з неї наші стрільці врятували майно і худобу. Вислід бою: вбито 31 ворогів, ранено понад 40, взято в полон 37 ворожих воєнків і 2 старшин. Командант групи - большевик, порісався в мішці де заки попав у руки повстанців. Здобуто 6 кулеметів, 1 хот. гранатомет і 42 стрільна, 25 крісів, 2 ППШ, 7 ППС, 1 пістоль, 1 радіостанцію, 1 коня, 3 сідла, 8 000 зл, 26 шинель, 32 паси, 14 пар обуви, 25 пар ладішниць. У нас мимо запеклого бою не було жодних втрат. Бій проводився в тяжких атмосферичних умовах: густа мряка і сніг з дощем.

В е л и к и й б і й відділів УПА з Оперативною групою ВП в с. Середнє і Лукове, пов. Сянок 30.3.46 р.

Наша розвідка донесла, що польське червоне військо має палити село Середнє Велике і Лукове та виганяти селян на визіз. Три вд УПА /к-ів К. М. Б-р/ стачули в обороні загрожених сіл. Вд Х. боронив село Лукове, вд М. і Б. - Середнє Велике. 30.3.46. ворог частинами 3-ої і 2-ої дивізії заатакував обидва згадані села на просторі 3 км від південної сторони. В год. 5,30 розпочався бій. Ворог зайняв долинний кінець с. Лукове, силою 300 воєнків, -узгіря

над Луковим обсадив "Максимами" і 200 воїнами, — на потім між Луковим і Середнім кинув 150 воїнів. Останніх звели під сильний вогонь півд. Т. від М., який прогнав ворога аж за ліс до с. Баточа. На місце прогнаних поляків ворог кинув 32 полк ВП. В розгарі бою бунчужний від М. полонив праве забезпечення 32 ворожого полку. Полонено: 1 старшину, 2 підстаршин, 2 бійців. Полонені показали бойові знаки і ракетні сигнали до літаків, що наші відділи наложно використали. Однак бій був завзятий і важкий, бо ворог мав велику перевагу сил. Ворожий 32 полк застимував відділ М. і К. з боку через те, що від Е. опустив свої позиції. Під сильним напором ворога частини від М. і М. **почали відступати** до потоку. На охорону відступу кинуто півд. В. від К. і І-ий півд. від-лу М. Ворог почав оточувати наші частини та обстрілювати сильним гранатометним вогнем. Крім того ворог впровадив у бій два літаки. Один півд. від-лу К. проривав атакою порожній перстен, а півд. В. і від М. дали боронити відступу, підбиваючи ворога в силі півтора полка. В тому запеклому бою дістав рану чот. і рой. від-у І., через те півд. відступає. Залишається самий півд. В. і рій мінометчиків. Походять до рукопашного бою, бо вже в нас і у ворога вичерпалася амуніція. В цьому бою гине 4-вох поростанців з півд. В. а ранений стрілець Равка не дає себе підібрати чотівому, щоб не обтяжувати відділу, і розриває себе гранатою. Вмілим маневром чотовий В. відступає і пускає поляків на поляків. Між нашими полками виз'явився завзятий бій / тяжко було зорієнтуватися, бо наші від-и в польських мундурах /, в якому мали багато побитих і ранених. В наслідок іншого вогню ворог мав втратити 31 побитих і кількадесят ранених. З нашої сторони вгинуло 7 стрільців, в тому чотовий політтехнік Думка, ранених 12, в тому 1 чотовий, 2 ройових. По ворожій стороні боєм кермував генерал-большетик. ВП настуало на відділи силою 2 000 воїнів, крім того по всіх доколинних селах були залоги від 50 до 150 воїнів. В с. Середне В. вбили дві цивільні особи, в три ранили, спалили 130 господарств і пограбували від селян збіжжя та до 50 коней і корів. Частину селян з Лукового викинули насильно зі села і наказали виїжджати до УССР. В тому селі вбили поляки три особи і спалили три господарства.

Кілька образків з бою в с. Середне В.

Чотовий Вітер стріляє зі стоїчої постави до польського поручника з віддалі 70 м. Поручник ВП стріляє також до чотового В. Оба вибили по магазинних набоїв з ППС, але тому, що ціпки були розколібровані, кулі вже не долітали. В тому напруженні підбігає стрілець і кулею в горло вбиває польського поручника.

До раненого стрільця Равки прибігає чотовий В. і хоче забирати. Цей одначе бачить критичне положення свого відділу і кричить: "друже чотовий, рятуйте відділ і себе, бо Вас більше шкода — я гину"... і розірвався гранатою.

Бунчужний відділу К. побачив польську стежу, підкрався до неї на віддалі 15 м і сильним криком та своєю великою поставою /192 см росту, 115 кгг. ваги/ так перелякав поляків, що ті з місця кинули зброю на землю і здалися в полон. — Мінометчик К. /відл. Л./ вистріляв у бою останні набої і почав останній вицофуватися. По дорозі побачив раненого /залишеного/ ройового з відл. М., взяв його на плечі і враз з мінометом вицофав під ворожим обстрілом догори в ліс. Тут спорав у рішак гранатомета, а раненого заніс до відліду та передав санітареві. — Чотовий з відділу М. має проти себе 5 поляків на віддалі 15 м. Залюгає і підстрілюється. Остаточному всього піврізка набоїв. Тоді він підривається, дає останню серію, яка розриває йому пістолу і ППС. Сам легко ранений в руку, вицофує. — Ройовий В. влучним вогнем косив багато ворогів. Одною серією на віддалі 150 м. став польському воєвожі голову, яка покотилась, як гарбуз в долину. —

Один стрілець вистріляв всі набіси. Поляк, який теж ще не мав набісів, хотів його зловити і держати за пляч. Цей побачив, що не жарт, скинув пляч, який остався полякові в руці, а сам втік.

Вій двох пелад від Д. і БСБ з двома сотнями ВП в с. Мокре, 19.3.46 р.

Дня 19.3.46 р. до сіл Мокре і Морохів приїхало дві компанії ВП панцирним поїздом в числі вагонів. В селах поведилися жакливі: били людей та нищили хати / вибивали вікна і рвали печі /, грабували, що тільки попало під руки. Люди в переполосі ковались по хатах та втікали в ліс. В. солтиса кинули до пивниці гранату, де було, схоплених кілька осіб. Там згинула старенька бабуся а три особи ранено. Крім того вбито в селі ще 4-ох осіб. Людей з сел вигнали до ОДОР, даючи 15 хвилин часу на споконання всього майна. В тому часі, коли ВП держало людей на станції Мокре і готувалося до від'їзду, заатакували їх два пелад від Д. БСБ і кушера боївка. Наступ почався від сторони копальні, де один пелад заатакував перебуваючу тут групу ВП. В тому місці вбито двох поляків, а 4-ох ранено / коручник /. Здобуто 2 кулемети, 1 автомат, 3 кріси, мундури і гранати. Ворог почав втікати, а пелад. пігнав за ними, сфорсував сильно оборонений міст / 2 кулем. і 1 міном. / на Осадні і зайняв копальні будинки коло станції. При форсуванні мосту наші мали двох легко ранених. Ворог укріпився в мурованих будинках і завзято оборонявся. В той час наскочив на ворога від сторони Морохова другий пелад і БСБ. Боївка сильним наступом вдарила на центр ворожих позицій, вигнала ворога зі зайнятих становищ, перебрала ріку і стиснула ворога в будинках залізничної станції. ВП, маючи сильну чисельну перевагу і добре узброєння: 2 кулемет. м. рій і 2 сот. мінометів /, завзято оборонялась в мурованих будинках. Навіть кількаратьового наступу, не вдалось вигнати ворога з будинків. Підчас наступу згинув боївар-кулеметчик Беркут, ранено ком. БСБ і одного стр. Не маючи змоги без важкої зброї розбити мурованих будівель, БСБ відступила чистим полем на кращі позиції, забираючи зі собою ранених. Частина окружених на станції поляків сіла до поїзду і їхала на пірмогу. З поїзду цілий час обстрілювала з 4-ох Максимів наші позиції. Не зважаючи на сильний обстріл ворога, боївка М. підложила міну під поїзд, яка розбила локомотиву. Підчас обстрілювання вагонів нашими кулеметами вбито трьох поляків і коло 20 ранено. Раненим і зловленим зроблено перев'язки, переведено з ними пропагандистську розмову, роздано літературу і випущено. Зловленого більшовика з с. Лупкова розстріляно за участь в морді в с. Завадці Морохівській. Вагони і локомотиву знищено зовсім. Зібрано кулемети і легку зброю. Висаджено один міст. Репта поляків / 60 осіб / боронилась далі / і маючи перевагу в людях, зброї, а крім того були там сильні бетонні пивниці, осталися на станції аж до другого дня, обстрілюючи при тому цілий час поля і ліс. Місце населення, зібране силою до поїзду, користаючи з замішання, яке викликав бій, втекло до лісу. В боях ворог мав 26 вбитих і до 30 ранених. У нас : один вбитий і 5 ранених. На станції спалено 12 вагонів.

Звідомлення з актів терору ВП по селах сніцького повіту в м. березні 46 року.

В другій половині березня ВП почало примінювати дуже гострі методи боротьби з невинним українським населенням. Покики своїм терором хочуть зломити населення, щоб воно скоріш виїжджало на схід.

27.3.46 р. більша група ВП напала на село Кам'яне, Кохутне, Завадка Морохівська, Морохів і Мокре. Вище згадані в Кам'яному спалили ціле село та пограбували населення. В грабунку брали участь цивільні бандіти з м. Буківське. Підчас палення села вбито ВП 3-ох

мужчин, 1 жінку і 1 дитину. Кожупне /присілок Височен, спалили цілком, при тому також вбито кількох цивільних осіб.

На першій бандитській акції на Завалку Морохівську 25.1.46 р., де замордовано 48 особи, польське червоне військо напало вдруге, спалило ренту хат та вимордувало в жахливий спосіб 16 мужчин, в тому кілька стариків. Решта населення втекла. У тій акції знову брали участь цивільні поляки з села Небетан, які дорентували пограбували українське населення. - Того ж дня спалили ВП в Морохіві 3 господарств, забрало людям зерно, коні і корови та замордувало 2-ох мужчин. Звідси заходили поляки до Мокрого, де пограбували населення. 26.3.46 р. напало ВП на Молонну, спалили 23 хати і відійшли до Буківська. Другого дня знову напали на село та спалили ренту хат/130/. В селі остало ще 21 господарств. Того ж дня замордували Турнака Степана, літ 68.

28.3.46 р. ВП спалило с. Височани та забрало худобу.

29.3.46 р. ВП напало на села: Карликів, Прибиків, Кулячине, Березовиці. В Карликові ВП з Буківська спалило ренту села - 29 хат, залишаючи тільки одне господарство. Багато людей побили, покалічили, а 6 осіб замордували. Помордовані: Захар Михайло, літ 58, Лучка Дмитро - 44, Сивий Дмитро - 36, Гайсан Ілько - 71, Гайсан Андрій - 18, Левицька Параска - 50. Все, що було в селі, пограбували.

29.3.46 р. напало ВП з Буківська на село Прибиків. На село наскочили несподівано і відразу почали палити хати враз з усім добром. Спочатку палили долішній кінець, коли побачили, що ніхто не ставить опору, палили і горішній кінець. До хат під лісом боялися заходити, тому підпалювали їх запальними кулями. Спалили ціле село. Підчас акції ранили одного хлопця. Населення з кіньми і коровами втекло до ліса. В переході через село Кулячине ВП спалило 5 хат.

29.3.46 р. ВП напало на село Березовиці та цілком його спалило, залишаючи тільки 3 хати. В селі пограбували багато коней, коров і іншого майна та замордували 3 жінки та 3-ох мужчин. Того ж дня ВП діяло при співучасті двох літаків, які обстрілювали ліс і контролювали досколичній терен.

30.3.46 р. ВП спалило, по бою з відділами УПА, с. Середнє Ведиче - 130 господарств і кілька хат в с. Луковому. Обидва села сильно пограбували. Населення з Лукового насильно викинули і повезли на скід.

Населення спалених сел живе по лісах та в землянках, побудованих на вгорищах, або пороз'їзджалися по сусідніх селах. Погорільці пограбовані поляками і через те живуть в нужді, а навіть в голоді. З нашої сторони дано погорільцям допомогу, скільки тільки можна було. Селяни назагал держаться добре. Сіють дальше збіжжя і протистояються виселенчій акції.

7.4.46 р. ВП на село Вислік, де зрізали хрест "950-ліття Хрещення України", розбили хрестом церковні двері, повбивали вікна, подерли обруси, та здемолювали усю церковну обстановку.

16.4.46 р. ВП в силі 2 000 воїнів перерело облаву на лісовий комплекс Прешату /пов. Сянок/. Ліс переходили розстрілюючи. В лісі мали сутичну лише з боївкою і більше нічоно не досягнули. При відході з лісу ВП замордувало о. Венгриновича і його сина та спалили приходство.

Відділи УПА перевели відплатно-карну акцію на польські села, які брали участь разом з ВП в паленні і грабованні українських сіл. Спалено повністю: містечко Буківсько, сс. Невотанец і Нагожани. Пограбоване в українських селян добро і худобу відібрано і віддано власникам-погорільцям.

З В І Т

З БОЮ ВІДДІЛУ УПА ПРОТИ ПОЛЬСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПОГРОМЩИКІВ У СВЯТО ЙОРДАНУ

Дня 19.1.1946 р. відділ к-ра В. взяв участь у святі Родохре-
щення. Підчас Богослуження дались чути стріли. Населення почало
втікати. К-р відділу дав наказ до відходу проти ворога.

Виязалося, що це польсько-большевицькі бандити в числі 93
воєків, прийшли до с. Хоценя грабувати. Забирали від населення
все, що попало під руки, та ладували на фіри, які мали зі собою.
При тому стріляли за цивільним населенням і казали виноситися на
Україну. На двох хатах бандити винесли лозунги: "Смерць україн-
цям"! - Пограбувавши селян, пішли в напрямі на село Середнє Велике.

Повстанський відділ зробив в полі засідку. Польське військо
зауважило становище одної чоти і почало обстрілювати з міномета та
кулеметів, після перейшли до наступу. Стрільці підпустили грабіж-
ників на близьку віддадь /40-50 м/ і синнули по них вогнем своєї
зброї. Поляки поїнулись дещо взад і залягли на становищах. Тоді
друга чота, оточивши ворога, почала обстрілювати його фланговим
вогнем. Поляки почали втікати. Повстанці зробили наступ і гнали
ворога аж до с. Хоценя.

Село оточене з трьох боків. Ворог мав лише одну дорогу до від-
ступу через гору на село Тиборець. Стрільці гнали за ворогом, на-
ступаючи йому на п'яти. В селі доходило до рукопашного бою.

Ворога жорсткістю розбито. Втрати ворога: 44 воєки вбитих і ба-
гато ранених, які втіли втекти, залишаючи за собою криваві сліди.

Викрадено з поля двох бійців, одного капітала і одного поруч-
ника. Полоненими переведено пропагандивну гутірку та відпущено
до Балигорода.

В селі застали повстанці три фіри награбованого добра, яке роз-
дано селянам.

Здобуто: 1 міномет, 3 ПНО, 3 ППШ, 3 кулемети, кріси, 2 пісто-
лі, 1 військовий віз, 2 коні та амуніцію.

Між вбитими був один капітан Білівінський і один поручник .

Діяла тривала від години 9,50 до 12,30.

Втікаючі польські воєки стрінулись в Рихаві з частиною ВП, що
ішла з Львова. Побачивши втікаючих воєків, залягли і почали по
недобитках стріляти, думаючи що це "бандерівці". В тій стрічці зги-
нуло ще 8 воєків, а 10 було ранених.

П., 8.11.1946 р.

НА С О В И Й М О Р Д

ПОЛЬСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКИХ БАНДИТІВ В ДНІ 25.1.1943 р. НА УКРА-

ЇНСЬКОМУ НАСЕЛЕННЮ В С. ЗАВАДКА МОРОХІВСЬКА ТА В ЛІСНИХ СІЛАХ
СЯНІЧНИНІ .

Дня 23.1.46 р. в 11-ій год. до відділу к-ра К. прибіг гінець
з Завадки Морохівської і повідомив, що на Буковницю, Ратнавицю і
Збоїське напали поляки і грабують, бють та мордують селян. На цю
вістку відділ негайно вирушив у напрямі цих сіл. В с. Завадка Мо-
рохівська відділ стрінув селян-втікачів зі згаданих сіл, які ска-
зали, що поляків досить багато, що вони прийшли ще цілком рано на
лі села, пограбували, побили селян і відійшли до села Муківська .
Що робили в селі, не можуть сказати, бо вони втекли з села ще перед

приходом поляків. Десь за годину прибігла жінка-лемкина, стала плакати та оповідати що робили в селі поляки. "Прийшли вони до села - чужі виділились - оповідала жінка - виняткі хлопці стали втікати. Що втік, а хто залишився, з тим пуд витворювали. Дехто з хлопців поховався по стрижак, півниціях. А воно так всім глядало, що не було права сховатися. Де зловили в хижі хлопа, там били, а де не було хлопа, там били жінок і дітей та допитували, де сут хлопці. Грабували гет винятко. Нані тато сховалися на стриж в селі. А воно казало мамі лізти на стриж, а пак само лізло. Драбина похвизнулася, а воно, як се роз'їло, як лем хопило маму і далай бити кольбов. Перебило руку, а пак вергло маму зі стриху і мама зламала собі плече. Я вступилась за маму, а воно і мене кольбов - тут жінка показала синці від ударів на лиці і на плечі. Кричало, що тато в бандери пішов. А потім било дитину /4 роки/, розбити її тут на ливі до крові, а пак винятко зрабували в хаті. То що на мені іно лишилось. А що робили з хлопцями. Пхали голки під нігті, пекли свічками в п'яти, били кольбами, щоб сказали, де бандери сут. І так зрабувало винятко село і відійшло до Збоїськ, а відтак на Лукарсько".

Похмурною мовчанкою прийняло стрілецьтво цю вістку. Перед світанком 24.1.46 р. відділ /дві чоти новиків, бо інші були в терені/ відійшов на засідку. О год. 8-ій впади перні вистріли в напрямі с. Морохів. Гінець дав знати до відділу. Відділ негайно поспішив в напрямі села Морохова. Тимчасом бандити впоралися на Морохові, перейшли на Мокре. Вразили нас відділ, що скоро підходить, втекли і перейшли на Завадку Морохівську. Перше питання до селян де "чи були тут бандерівці". Селяни, щоб їх настрашити, відповіли, що так, та, що було їх тут багато і відійшли в ліс. Грабіжники відразу заповіли збірку. А тимчасом з ліса виходила одна чота і застакували тих польсько-сталінських бандитів. Ворог розташувався за хатами до оборони. Тимчасом з другого боку показалась друга чота, ворог почав втікати, залишаючи гармати, дві фіри амуніції, телефонічні апарати та награбоване майно. Відділ та БСВ переслідували ворога аж до села Небецани. Потім вернулися, роздали награбоване майно селянам і відійшли.

О год. 10-ій прибули стежі з Завадки, Мокрого, Височан, Ка - м'яного і повідомили, що в усі ці села прибули польські війська в більшій кількості. На Мокрого прибули панцирники. Відділ заповів гостре погетівли. В напрямі Мокрого впади перні постріли зі скоро-стрілів. В лісі появилсь селяни. Відділ зробив перемарш, під час якого зауважили в лісі дим. Стрічний "цивіль" сказав, що це поляки повнотавляли застали жовкола ліса, певне будуть іти в ліс, а на Завадку М. стріляти запальними кулями і запалити кілька хат. Другого вечора відділ пішов у село Каринкову, де, як оповідали селяни, замордували польсько-більшевицькі бандити 14 осіб, між ними священника з дружиною, донькою і внучкою. На подвір'ю приходства лежали трупи священника, його дружини, доньки та маленької внучки.

Селяни оповідали, що бандити напали на приходство. Втекти вдалось лише зятеві священника. Інші залишилися дома. Бандити замордували священника /старик, близько 70 років/, його дружину /а потім їх доньку. Маленька внучка була на руках у служниці, яка намагалась втекти з дитиною. Вачучи, що роблять з старим, пере-страшенна дитина тулилась до няні, благаючи: "Магда, не дай мене! Магда, сховай мене, бо поляки мене заріжуть!" Розлючений поляк підскочив до них і завдав дитині три багнетні удари в груди. Так і сконало бідне на руках няні. А потім бандит стріляв до служниці і тяжко ранив її в бік. Приходство підпалили. В тім селі палили хати

найбільш свідомих українців. Їх і ловили, збирали разом і так стріляли. Під час цього надійшов засяраваний повстанчий відділ, тоді кровожадна зграя польсько-большевицьких бандитів втекла стрімголов зі села.

Оглянувши трупи, відходимо до села Кам'яне. Там довідуємося, що ті самі бандити з польського війська замордували в с. Завадка Морохівська коло 70 осіб і спалили село. Вранці ділий відділ відійшов туди. Вже з горба було видно сумні згарища. Тут то там ходили люди, немов чогось шукали. Ми підійшли ближче. Коло першого згарища лежав труп молоді жінки, поколеної багнетами. Кілька метрів далі лежав чоловік, далі дівчина років 12-и. Старенька мати ходила довкола трупів своїх дітей, оглядаючи безнастанно їхні рани. Не плач, а якесь кивління виривалось з її грудей. Очі її були сухі, уста спалені. З появою стрільців, невідомо звідки почали виринати постаті скулені, обдерті, нещасні, помарпані довголітніми злиднями і новим невимовним горем та почали зближатись до стріль-

ців. Жахливий пустар-царство смерти почав поволі оживати-ворушитись. Одні на появу стрільців заголосили роздираючим дупу плачем, інші понуро й мовчки поглядали довкола. "За що ж вони їх так мордували, за що так знущалися над ними?" - голосила жінка над трупом дочки, показуючи повстанцям зарізаний труп. Поблизився маленький, скулений, старий чоловік з простягненими вперед руками: "Походьте дорогі ту, побачите, що вони наробили" - говорить старик, а з очей безнастанно текли сльози; скулена з обдертою одежою постать судорожно здригалася. Ми пішли за ним. На згарищі під плотом лежало трое маленьких дітей, одне 7 місяців, друге 2 роки, третє 3 роки. Оглянув, погледів дитячі голірки і пішов на другий бік згарища. Там лежав труп жінки з багнетними ранами в грудях і порізнаними ногами. "Тут моя жінка, а тут тато..." - показав труни старик на соломі і зайшовся горлячковим, спазматичним плачем. "Зостався сам один... Що ж вони роблять з народом!" З недогорілої хати вийшов хлопчина коло 3 років. "А я остав з.лем маленьким братом /7 місяців/. Що ж я тепер з ним буду робити? Ось тут наші мама, а тут тато, такої як рубали дрова і так їх забили тут. Тут мої сестри". Два труни молодих дівчат з порізнаними грудьми, ногами, навіть з одежі обдерли їх польсько-сталінські звірі.

Поволі сходились люди, виливали своє горе, а ми переходили від одного згарища до другого. Знову підійшов хлопчина 14-ти років: "Я лишився сам. Мама, тато, сестра ось тут" - і він показав труни вже зібрані і вміті від понелу. "Прийміть мене знову до себе, до нашого війська" - просив хлопчина. В самому кінці села лежало ще 4 труни застрілених мужчин, що втікали з села. Вони лежали рядом через дорогу, так, як ішли один за одним.

На цвинтарі, у великій братній могилі, лежало вже кілька десятків трупів, покорчених, пошквечених дітей, жінок, стариків. Кільканадцять трупів лежало коло ями. Два труни було спалених так, що ледве пізнати було людську подоби. Труп одного старика був спалений до спини і мав дуже дивну постану. Він клячав, простягнувши руки до землі, а лице було піднесене догори. Старенький молився, і так його вбили.

Всі труни дорослих людей, як чоловіків так і жінок мали по лицях і на цілому тілі червоні плями від побоїв прикладами. На руках були дрібненькі рани від дроту або шнурок. Вид страшний, потресаючий.

Однак ніхто не нарікав, ніхто не казав, що вже пропало, що ми

не встоїмось. Ніхто не висловлював думки, щоб впізнати і покидати рідну землю. Лише благали помстити їх кривди, знищення і труни.

Прийшли з фотоапаратом, щоб сфотографувати братню могилу. Стали сходитись жінки, діти, благючи, щоб сфотографувати те труни їх родичів, які ще не були привезені до братньої могили.

Те, що повстанці прибули негайно сюди, як тільки одержали першу вістку про цю страшну подію, і тут, злучившись з тими нещасними братами, які остали при житті, у спільному невимовному болю, зробили фотографії й віддали честь унашим жертвам парвєрсько-людодієського терору, — незвичайно піднесло на душі загаль населення.

Тут над цією новою великою братньою могилою української Лемківщини, порізаних в кусні і жахливо помордованих трунів дітей, жінок і стариків — полинула до неба одна спільна могутня присяга:

— Помсти і кари людодіам !

Лемківщина знає, що має своїх вірних синів, своїх вірлів — повстанців, яких справедлива рука покарає польсько-большевницьких сталінських бандитів.

12.II.1943 року.

С - а .

У О П О В І С Т Н Я

ДО ПРОТОКОЛУ В СПРАВАХ ГОРЬКОМУ УКРАЇНСЬКОГО НАСВІДЧЕННЯ

В С. ЗАВАДКА МОРОХІВСЬКА, ПОВ Сянок, 23.1.1946 р.

Акцію переведив 54-тий полк ВП з Сянока. В акції мордування брав участь перший батальйон того ж полку. Штаб полку під командуванням полк. Пльот квартирував в той час в с. Мокре. Акція тривала від год. 9-ї, 30. Перераховуєм помордовані особи, з записаннями, в який спосіб їх закатовано /список подається рідними/.

Білас Катерина, біля 60 років - ранена. На ранену наклали полями дров і соломі та спалили.

Білас Мелішій, біля 50 років. Спалили живцем у горючій хаті.

Керилейза Марія, 41 рік, нар. в США - дістала сім ударів багнетом. В норах поломані п'явці, права рука три рази зломана. Відірвана ліва грудь, розчерена голова.

Керилейза Анна /дочка/ 16 років. Розбита голова, ранена багнетом крізь праву ногу вище коліна.

Максим Андрій - 70 років, спалений живцем.

Максим Марія - /жінка/ - вбита стрілом у потилицю.

Максим Анастасія /невістка/ - вирізані м'язи вздовж лівої ноги, від стопи по коліно, зломана ліва нога вище коліна, зломана два рази права нога /поломані обі руки, дістала три штики в ліву грудь, п'ять штиків в праву грудь, розпорений цілий жовудок, розбита голова.

Максим Степан - 10 років, дістав штики в грудь і стріл в потилицю.

Максим Анна - 1 рік, розпорене черево.

Максим Катерина - 4 роки - проколена багнетом в уста, два багнети в праву грудь, розпорене черево, з якого випущено внутрішні.

Томаш Катерина - вирізані груди, 5 штиків в черево, порізані ноги, жила ще понад годину. Пізнала цивільних бандитів з Небелян /сусіднє польське село/.

Томаш Марія - /дочка/ - вирізанний ніс, язик, вибрані очі

Томаш Анна - /дочка/ - " " " " "

Томаш Степан - /син/ - " " " " "

Нечиста Анна - дістала стріл в груди, після якого жила ще три години.

Нечиста Катерина - /дочка/ - літ 20 - ранена в ногу, викинута живцем у вогонь.

Білас Іва - 30 років - наколена багнетом в плечі.

Білас Федор - 65 років - проколений штиком у черево, жив 7 год.

Білас Іван - 16 років - дістав постріл в плечі.

Білас Марія - 23 років - вирізанний язик, зломана права рука за п'ястком, дістала 4 штики в черево, 4 в ногу.

Білас Софія - 7 років - порізані ноги й черево.

Нечистий Михайло - ранений в праву ногу вище коліна і ліву руку за п'ястком.

Нечистий Тарас - /дитина/ 3 роки - дістала постріл в ліве плече з розривної кулі. Помер по 6-ох год. муки.

Нечиста Катерина - /жінка/ - ранена в ліву ногу, спалена живцем.

Нечиста Магдалина - 17 років - ранена, після спалена в огні /точка/.

Нечиста Софія - /точка/ - 8 років - ранена, після спалена в огні.

- Нечиста Марія - /дочка/ - 6 років - ранена, після спалена в огні.
/ Про це розповідав муж Нечистої, Михайло, якого раненого залишили бандити в горючій хаті, але він втік втекти/.
- Дуденчук Осип - 40 років - дістав 2 птики в груди.
Дуденчук Анастасія - 40 років - вбита пострілом в груди.
Іздебська Ева - вбита пострілом в плечі.
Іздебська Катерина - 6 міс. дитина - зарізана, подрізане горло, та бита птиком в голову.
Боньчак Дмитро - 50 років - приголомшений ударом з кріса й спалений в огні.
Боньчак Іван - /брат/ - дістав постріл в череву, та спалений живцем.
Клемчик Анна - подрізане горло, постріл через грудну клітку.
Циганик Василь - прострілений запальною кулею в руку, після цього по трьох тихих помер.
Циганик Катерина - мати - зломаний череп, стріл в потилицю.
Циганик Іван - проколений багнетом в груди.
Гринько Іван - збитий стрілом в потилицю.
Іздебський Михайло - стріл в груди.
Іздебський Петро - /брат/ - стріл в голову.
Козлик Катерина - розбита голова, випущений мозок.
Козлик Анна - перестрілені груди.
Козлик Ева - перестрілені груди.
Клеметчик Дмитро - стріл в потилицю, добитий птиком.
Кирилейза Катерина - стріл в груди.
Кирилейза Ярослав - /син/ - подрізане горло.
Кирилейза Петро - /брат/ - стріл в плечі.
Боньчак Осип - пострілений в груди.
Боньчак Катерина - /жінка/ - стріл в груди.
Боньчак Марія - /дочка/ - ранена в ліву руку і ліву ногу.
Іздебський Нестор - стріл в ноги.
Нечистий Андрій - проколений трьома птиками в груди.
Нечистий Іван - /брат/ два стріли в плечі.
Білас Катерина - стріл в плечі.
Добрянський Микола - ранений в череву, помер по 6-ох годинах.

Кого бандитське, польське військо не вдало замордувати, чи застрілити, важко побито та покалічило. Раненим не дозволяло ВП іти до лікаря, лікарські обов'язки коло ранених сповняли наші санітарі. Через побиття й важкі рани померло по кілька тихих ще кілька осіб.

Ціле село цілковито порабовано. ВП забрало 17 коней, 34 корови, 137 курей, 78 кірців збіжжя та інші речі. Спалено 27 хат - колиб, які населення збудувало щойно після спалення німцями під час фронту в 1944 р. В огні догоріла решта недограбованого майна. В зв'язку з цим населення без найменших середників до життя.

Після акції ВП пустило в терені фальшиву пропаганду, що забили в Завадці Морехівській 80 бандерівців, які стріляли до них з хат. Такі самі повідомлення висилали війти збірних громад до старости. Ці повідомлення були цілком не правдиві, бо під час цілої акції не впаав ані один стріл з хат до ВП ані з ліса.

Організаційна сітка дала пошкодованим селянам поміч в харчах, одінню та в грошах. Люди примістилися в останніх ще 7-ох хатах, та відбудували наново погорілі будинки. Мимо наказу ВП виноситись до УССР, населення не слухало, та далі будувалось та жило в селі.

Другий бандитський напад ВП на село Завадка Морехівська 28.3.

1946 р. 4-го квітня 4-тій ранку.

1-ий батальйон ВП з 4-ма мінометами під командуванням капітана

/большовик/, обступив зі всіх сторін с. Завадку Морехівську пов. Сянок. Частина людей втекла до ліса, а решту жовнірів ловили й зганяли на площу коло школи. Тут кап. ВП сказав, що зігналих си-
скою людей промову, в якій м. ін. заявив, що вистріляють всіх до
особи за те, що не ідете на Україну, тільки тут разом з бандерів-
цями мордуєте поляків. А, щоб не вбивати невинних, зараз розчи-
слимось з бандитами". Тут казав вибрати 11 здорових мужчин, яких
на очах всіх присутніх/жінок, стариків, дітей/ казав розстріляти.

Жертвою терору впали такі особи:

1. Маслюк Іван - 46 років
2. Маслюк Теодор - /син/ 25 років
3. Маслюк Микола - /син/ 29 років
4. Кленчик Михайло - 28 років
5. Добрянський Василь - 35 років
6. Шуркало Іван - 40 років
7. Козлик Степан - 18 років
8. Курилейза Дмитро - 48 років
9. Нечистий Михайло - 38 років
10. Білас Іван - 35 років /забитий прикладом кріса/
11. Білас Теодор - 40 років.

/Серед застрілених було ще кількох ранених з першої акції/.

По виконанні морду спалили решту 7 колиб, пивниці та викопані
ями, в яких мешкало населення. Залишено тільки школу і церкву.

Забовано останні дві корови та 1 коня, які були ще в цілому
селі. Після цього знову промовляв до людей той сам капітан слова-
ми: "... так буде зі всіма, які не хочуть виїхати. Чому наказую
до трьох днів опустити село, бо в протизному випадку вистріляю
решту. А щоб ви люди знали моє добре серце, не кажу палити школи,
щоб жінки й діти мали, поки виїдуть, приміщення.

Німо того морду населення далі не держалося і не виїздило до
УССР. Перенеслось мешкати під ліс, де жили жебраним хлібом в про-
візоричних будах. Акція тривала не цілу годину, після цього ВП
чимскорше відступило в сторону польського села Небадані.

Третій бандитський наскок ВП на с. Завадка Морехівська

18.IV.1946 р.

1. 4.1946 р. наскочило втретє ВП на с.Завадка Морехівська ,
пов. Сянок. Тим разом знова прибули силою ок. 2-ох сотень. Село за-
скочили непомітно від ліса і перобили застави, а інші входили зі
сторони Мокрого й Небадан. Побачивши небезпеку, селяни почали вті-
кати куди попало. За втікаючими стріляли поляки з кулемотів та
автоматів. Зловлених мужчин стріляли та били до непритомності. В
наслідок цієї акції замордовано таких людей:

1. Добрянський Володимир - 15 літ - застрілений
2. Добрянський Іван - 22 років - побитий, застрілений
3. Маслюк Орест - 27 " - покалічені ноги ,
побитий прикладом кріса
4. Воицьок Володимир - 18 р.- ранений, добитий камінням
5. Нечистий Сенько - 3 р.- застрілений
6. Курилейза Іван - 42 р. - народжений в США, важко
ранений в двох місцях.

Кожну жінку, яку зловлено, сильно збито. Побито польське військо також малих дітей. Спалили 3 колиби, які люди попіли поставити за час від 23.3.1946 до 13.4.1946. Спалили школу. Побитим людям заявили, що вистріляють всіх до решти, якщо до трьох днів не винесуться до УССР. Однак населення мимо всього воліє згинуть на рідній землі.

Населення дістало цілий час поміч від орг сітки та ходило по сусідніх селах просити куска хліба.

Примусове виселення решти українського населення зі с. Завадка Морохівська польським військом 30.4.1946 р.

30.4.1946 р. наскочило знову ВП непомітно на с. Завадку Морохівську. Село обскочили з усіх сторін і силою почали зганяти рештки населення на залізничну станцію Загір. Людей гнали цілий час під сильним конвоєм. Населення, мого важкого життя і знущань червоних поляків з пасцем опускало своє рідне село й не радо виходило в невідоме майбутнє. Того дня виїхало 78 осіб, в тому лише 4 чоловіки.

Так по герейськи боролася довгий час з польським червоним військом убоге, кількокрatio спалене лемківсько-українське село: - Завадка Морохівська.

Постій, 5.5.1946 р.

Слава Україні!

Л - с .

Б О Л Ь Ш Е В И Ц Ь К І В И Б О Р И .

До "загального свята" - виборів до Верховної Ради СРСР більшовики приготували заздалегідь цілий СРСР. На місяць перед означеним реченням - 10.2. - розгорнули вони широку пропагандивну акцію в цілому СРСР, а зокрема в ЗУЗ. До тої роботи заангажували більшовики весь свій актив - партійних і комсомольців та безпартійну інтелігенцію, як вчителів, професорів та інших. Особливу увагу присвятили вони для села, куди відправили найкращі пропагандивні сили. Для пропагандивної передвиборчої акції випустили цілий ряд брошур, листівок, плакатів, кличів, портретів і тим в не обмеженій кількості закидали цілу Галичину. Весь елемент, заангажований до тої акції, коли добровільно не хотів вести передвиборчої пропаг. роботи, був насильно до неї заставлений через НКВД.

Цілий терен був поділений на виборчі дільниці; тут урядували виборчі комісії. В склад комісії входили: голова, члени виборчої комісії, "доверенное лицо", агітатори. Голова і члени виборчої комісії виготовляли списки виборців, стежили й відповідали за докладність виборчої листи. "Доверенное Лицо" - це уповноважений по справах виборів НКВД-ист, який відповідав за цілість, переховував виборчі списки, бюлетені, - був політично відповідальний за перехід виборів, агітатори вели проп. роботу, а також завданням їх було якнайкраще зацікавити виборців, щоб відповідно схарактеризувати їхню постану до виборів. До всіх членів комісії належало приготувати відповідне приміщення до виборів, устроїти його і прикрасити згідно з вимогами більшовицької пропаганди. Виборчі локалі були переважно в школах, або більших залах. Складалися вони з трьох кімнат - першої, де були члени комісії разом зі списками виборців /підчас виборів, коли виборець зголошувався, зазначувало його на списку, і тоді одержував він виборчий бюлетень. В другій кімнаті були улажені кабінки, які переважно були так приготовані, щоб уможливити нагляд над тим, що твориться в тих кабінках, а саме були відгороджувані тонкими вазовими заслонами, через які було все видно, або коли заслони були з тяжкого густого матеріалу, частина заслони була відгорнена, так, що не важко було обсервувати нутро кабінки. В третій кімнаті було примічено урна, якої берегли військові офіцери. Підчас самих виборів у виборчому локалі крутилося багато НКВД-истів-цивільних, які обсервували виборців, стояли поблизу кабін і нібито, щоб допомогти виборцям, стежили за рухами виборців. Весь виборчий персонал був дуже чемний і ввічливий, що в них виходило дуже комічно. Вживали слова "пані", але так незручно, що зразу було видно, що це слова введені на короткий час, напр.,: "ти пан іди сюди", "давай сюди в ету кабінку, пані!" і т.п. Були випадки, що агітатори з надмірної ввічливості заводили виборця зразу до урни, не даючи йому змоги ані прочитати бюлетеня, ані зайняти якесь становище - за, або проти, і так виборці зміцня і беззастережно віддавали голос на кандидата.

В тиждень перед виборами були проведені в містах і містечках пробні вибори для персоналу комісії. Для більшої заохоти, щоб якнайскорше голосувати, було оголошено, що хто перший віддасть голос, одержить премію в сумі 8 000 руб., що залишилося лише обіцяною. Так в приготуванні наближався день виборів. В той день, до помочі виборчим комісіям, були заангажовані всі автомашини, завданням яких було доставляти до виборчих дільниць тих, що не спішилися віддавати голосів. Коли минули години за годинами, а виборці

згромаджувалися в дуже-дуже мінімальній кількості - переважно русські і жиди, тоді агітатори кинулися до своїх "участках", щоби зганяти виборців. І так ходили по хатах виганяти людей до виборів, всіх, кого стрінули на вулиці, тягнули до виборчих дільниць або доставляли їх автами, що їх мали в цей день до диспозиції. Були випадки, що виборець приходив і заставав вже відданий свій голос - /боялися/ що він зовсім не прийде і кидали голос самі/. Крім цього до кожної виборчої дільниці були прикріплені т.зв. "літаючі виборці" - це були переважно офіцери, що мали документ, на основі якого могли голосувати в кількох виборчих дільницях, стільки разів, скільки було треба для доповнення бракуючих голосів.

Вибори на селі виглядали назовні в приготуваннях так само, як і в місті, з тим, що загально ніхто не голосував. Минало допудне і попудне, а до виборів ніхто не йшов. Тоді більшовики ходили по селі з урною і кожного стрічного змушували до кинення бюлетного листка, але люди і від таких втікали. Були випадки, що більшовики казали дітям-шідросткам кидати бюлетень, тоді, коли не могли знайти старших. На кінець, не маючи іншої ради, кидали самі бюлетені в урну, що "вилізало як шило з мішка" в підраховуванні голосів, бо часто було більше голосів, як голосуючих. Вся перфідія і майстерність у брехні виявилася при підраховуванні голосів, що робила після голосування виборча комісія. Тут показалося, що кожний бюлетень, який попав у виборчу урну, в якому він не був би ста-ні, а важним. Бюлетень перекреслений - голос важний; подефтий листок теж не уневажнює голосу, мовляв, виборець зробив це через неосторожність. І тільки бюлетені, з різного рода дописами не брали більшовики в рахубу, лише "доверенное лицо", навіть не даючи змоги іншим членам комісії прочитати ці дописи, боючись, щоб не заразити "укр.-нім націоналістичним дуром", як сказав один з НКГБ-стів, відсилав такі бюлетені з відповідними коментарями до обласного управління НКГБ. Не зважаючи на те, що були різні комбінації зі сторони виборців, щоб не віддати голосу на вислужників Кремля, комісія доскинула відповідну кількість бюлетенів, що й по відісланні особливих бюлетенів до НКГБ - залишалося 100 % голосів, і їх, по списанні протоколу, відсилено до виконкому. Отже по більшовицькому це називалося 100 % - фреквенція виборців, доказ про "єдність радянського народу" і "відданість" батькові Сталінові і його соратникам!.

Рівночасно з більшовицькою широко розпропагованою акцією, була розгорнена наша протиакція - пропагандивна і саботажева. В цілому терені Західної України було переведено ряд акцій, які мали приготувати нарід до загального бойкоту силою накинених виборів, устроєних гнобителями українського народу. І так, кинир., в усіх селах були переведені мітинги, на яких з'ясовано громадянству по-требу бойкоту більшовицьких виборів, нищено списки виборців і виборчі приміщення, підмінювано в багатьох місцях залізничні рейки, нищено йости, розкинено противиборчу літературу в селах і містах, здержувано місцевий елемент від ведення завиборчої пропаганди, а коли здержування не помагало, агітаторів нищено. Противиборчою акцією був огорнений і Львів, в якому пару разів здирано більшовицькі кличі, а наліплювано свої, 2 рази ушкоджено електривню, в на-слідок чого Львів був позбавлений на деякий час електричного струму. Противиборчою акцією були огорнені всі західні українські землі, що у висліді посчитало і так ворожу поставу цілого українського населення до більшовицьких виборів.

Українці, розуміючи, що удача чи невдача виборів говорить про поставу народу до більшовицької панівної кліки — збойкотували вибори, зазначуючи тим свою поставу до ворога. Українське селянство, за дуже малими винятками, не віддало жодного голосу, а коли більшовики намагалися силою заставити до голосування, радили собі втечу, не пускали більшовиків до хати, тощо. В містах, де населення було більш контрольоване і не мало таких величезних оборон, населення голосувало, однак з різними дописами на бюлетенях, як: "не голосую за владу терору і знущання", "геть з більшовицькими виборами — голосую за Самостійну Україну", нищенням бюлетенів; перекреслюванням і як це могло, заявляло, що не голосує за більшовицьке панування в Україні. Були випадки й такі одиниці, які зі страху, або щоби підхлібнитися радянській владі, голосували добровільно, але таких було мало і вони губилися в масі народу, який свідомо не голосував, заявляючи, що не визнає панування Москви, її виборів і зарадженн червоного окупанта.

ІНСТРУКЦІЯ В СПРАВІ ПОЛОНЕНИХ.

Відділи УПА, СКВ та спец. боеві групи переводять часто боеві завдання, в яких беруть, або мають змогу взяти полонених. Полонених воїнів ворожих армій, згідно з обов'язувачими досі інструкціями передають до організаційних і слідчих властей для переслухання й по пропагандивному приготуванні, звільнення. В той спосіб звільнено досі сотні полонених.

Наказане попередніми інструкціями брання і звільнювання полонених бійців ворожих армій, необвинувачених індивідуально за безпосередні злочини супроти українського населення - є обов'язуюче. Таке поступовання має дуже велике пропагандивне значення. Звільнення полоненого, навіть в тому випадку, коли він опісля приводить облогу - в нічому не втрачає свого великого значення. Коли ворожий воїк, звільнений нами не змінить навіть свого ворожого відношення до нас, то все ж таки його товарний воїк довідається мимо цього, що ми не відносимося до них особисто ворожо, що ми їх звільняємо й будуть скоріше піддаватися. Воїк, котрий буде знати, що його чекає певний розстріл, не буде піддаватися в полон, але буде боротися до останнього набою.

Тому кожний командир і кожний стрілець повинен пам'ятати, що здобуття полонених збільшує дуже поважно успіх кожної бойової операції, тоді очевидно, коли цей факт буде належно використаний. В тій цілі належить з усіма полоненими поводитися дуже чемно. Не грозити, раненим перев'язати рани, дати їсти, запевнити, що їм не буде нічого лихого /щоби чулися спокійно/ й відставити до слідчих, чи організаційних властей. Не вільно також відбирати жодних речей приватної власності, тільки зброю й документи. Документи запечатати й передати слідчим чинником, разом з полоненим. Можна також перемундувати з цивільне, лихіше вбрання, вияснюючи, що мундур забираємо, бо це є військово майно і крім того нам потрібне та підлягає конфіскації згідно з обов'язувачими у нас приписами. При цьому теж поводитися чемно, щоби це не мав характеру зчирання, щоби взагалі полоненого нічим не тероризувати. Постійно пам'ятати про всі вимоги безпеки й конспірації /щоби полонений не міг ніяк текти/, щоби не бачив і не орієнтувався де знаходиться, скільки нас з, яке озброєння і які порядки. Коли будемо поступати чемно й вияснимо полоненому що це конечно, бо в нас обов'язують такі приписи - це нічого не зашкодить нашій репутації. Строго, урядове поступовання, але при цьому чемно і справедливо витворить тільки ще більший респект до нас.

Оскільки військові чинники мають час і змогу, ^{можуть} відразу перевести вступне переслухання й долучити письмений протокол переслухання до актів при передачі полоненого.

Ситуація вимагає часом передержання полоненого деякий час, щоби буде можливість передати його відповідним чинником. Для цієї цілі треба мати приготувані відповідні землянки-криївки, спеціально приготувані, щоби не провадити полоненого до таборів і збірних пунктів. Там держати під строгою охороною, доставляти воду і харч, начиння на відходи.

Слідчі організаційні власти мусять рівнож мати приготувані відповідні приміщення для полонених.

По переведенні скорого слідства, винних за морди, грабунки й терор піддати дорогою властивою покаранню. З іншими перевести пропагандивні розмови, викласти строгі міри переведення колючостями нашої боротьби, партизанською тактикою й обов'язуєчими у нас приписами, що в нічому не зменшує нашого людського, гуманітарного відношення згідного з міжнародними військовими постановами, ведення війни. Дати наші листівки й інші видання, які завжди кожний повинен мати приготовані й - відпустити.

Оскільки командир даного відділу, який взяв полонених, діє в таких умовах, що не має змоги задержати полонених і передати до дальшого слідства й пропагандивного приготування, - тоді повинен це зробити власними силами, - себто переслухати полонених, щоб здобути потрібні військові інформації й усталили, чи між полоненими нема енкаведистів, працівників убп й інших людодів - терористів, перевести з прочими пропагандивні розмови, дати листівки й звільнити. Протоколи переслухання з поданням причин, чому звільнено таким способом, передати опісля до властивих чинників

Головна напярмна в тій справі повинна бути лена кожному: взяти при кожній нагоді полонених, здобути від них потрібні інформації; поведтисл з ними чомно, перевести пропагандивні розмови і звільнити, крім тих, які обвинувачені за звірства,

24.IV.1946р.

Слава Україні

+ + + + +

І Н С Т Р У К Ц І Я .

В деяких кущах та військових відділах помічається сильну тенденцію доповнювати браки харчів реквізиціями з польського населення.

З справою зовсім зрозумілою, що ми в міру виселення українського населення, будемо користати з харчів польського населення. Однак, це не може відбуватися в формі насильствених реквізицій по-одиноких теренових чи військових чинників, але буде переведено в форму ецентралізованої, упорядкованої збіркової акції, одержаної з відповідно приг'ятованою політично-пропагандистною акцією.

Супроти того зааряджується :

1. Акція побирання харчів у польського населення має характер:

- а/ добровільних датків, збірки на фонд боротьби поневолених народів проти московсько-більшевицької тиранії. Кожен даток мусить бути потверджений окремим друкованим квитком з печаткою і підписом, та втягнений у нас на листу, чи книгу в присутності жертводарця.
- б/ конфіскації-реквізиції у тих, які можуть дати і не хочуть, різнож за окремим друкованим посвідченням. Реквізиції повинні відбуватися по можливості за порозумінням з польськими підпільними чинниками, які повинні вказати з кого можна забрати, щоб уникнути несправедливих актів, коли з біднішого забереться більше, а з багатшого нічого. Такі інформації можна засягати з інших довірених польських селян.

Контрибуцій — карно-відплатних налогів і зворотів у тих, польських селян, які перед тим вграбували багато українців, а тепер відмовляються добровільно направити свої вчинки.

2. Кожна збіркова, чи реквізиційна акція серед польського населення мусить бути переведена плановано й організовано, зокрема мусить бути получена з широкою політично-пропагандистною акцією. В кожному такому випадку треба не тільки виконати відповідні по-квітування, але також переводити належно підготовані пропагандистні мітинги й гуртоті та індивідуальні розмови.

3. Кожний поодинокий стрілець мусить бути докладно поучений наперед, що в часі збіркової акції не можна забрати нічого, "на-ріть" "зломаної голки", крім добровільних датків передбачених планом збірки. Так само в часі реквізиційної акції, не вільно забрати нічого, крім передбачених затвердженим планом з гори речей. Кожний поодинокий стрілець мусить знати наперед, що беремо, а чого не беремо. Найхотіла, дрібна річ, зібрана поза планом, компромітує напу акцію і підважує напу політичну лінію.

Кожний поодинокий стрілець мусить бути докладно поучений, що має говорити на всі можливі запити, та як має поводитися у всіх можливих ситуаціях. Генеральна лінія всіх розмов і відповідей — це пропаганда сміливого визвольного фронту. Генеральна лінія поведінки — чистота, спокій, здержливість у реагуванні на неприємні супроти нас вислови чи акти.

4. Кожна збіркова, чи реквізиційна акція мусить бути переведена зі застосування всіх засад обережності, небезпечно ворожого наскоку, несподіваного бою і т.ч., щоб не наразитися на втрати й щоб ніколи не виявити перед чужим населенням слабости.

5. Ані збіроквих, ані тимбільше реквізичійних акцій не треба робити часто, але тільки тоді, коли це дійсно кіночно потрібно.

6. Виски на переведення збіркової, чи реквізичійної акції, та плани до цього представляють всі заінтересовані в цьому тере - нові, чи військові чинники. Дозвіл переведення такої акції може видати тільки надрайонний, або вищий провід і він несе відпові - дальність на неї. /Чи була дійсно потрібна, чи була належно під - готована й виконана /.

7. У виняткових випадках /облави і т.п./ може витворитись така ситуація, коли потрібно перевести збірку, чи реквізицію не - гайно, бо нема інших джерел і нема також можливості скорого одержання відповіді із затвердженням компетентних орг. чинників. Тоді к-р даного підрозділу чи групи може перевести таку акцію на свою від - повідальність, з тим, що опісля мусить представити докладний звіт і вказати її кінечність. Зокрема лежить на ньому строга відпові - дальність за дотримання політичної лінії навіть у найважчих умо - винах /себто, щоб акція така не набрала нікого характеру грабунку, але збірки, чи військвої реквізиції з належним пропагандистним ви - ясненням.

8. Усі ці постанови відносяться також до збірки інших речей /білля, взуття, зброї/ з тим, не до таких речей, як зброї й зброя належить прикладати найбільшу вагу й збирати, чи забирати в формі реквізицій при кожній можливості, але й при цьому дотримувати по - літичну лінію /на спільну боротьбу поневолених народів проти боли - вевицької тиранії/.

8.IV.1946 р.

Слава Україні !

- Г .

+ + + + +

І Н С Т Р У К Ц І Я

В СПРАВІ ДОКУМЕНТІВ БОРОТЬБИ.

Багато разів вказувано вже на потребу цільного збирання всіх документів нашої боротьби. Тимчасом до й досі зустрічається брак належного розуміння цієї справи й наслідком цього погано достаттєлення її. Напр.: розкинуто в Лемківщині з літаків відозви ВР та УПА. Дуже цікаві своїм змістом. Ним цього, що минуло вже кілька місць, досі вдалося стягнути лише по одному примірникові тих відозв. Розкинуто подібні відозви в Грубенівщині. І знову й тут приїздив лише один примірник, без вивчення і зваг. Подібне діється часто, але це гірше. Велика частина документів попадає у відповідні руки тільки випадково, найчастіше відібрані з рук курців, норов вже наполовину знищена.

Тому пригизується про обов'язок збирання і пересилання всіх документів нашої боротьби:

- 1/ Польські і більшовицькі листівки, відозви, офіси і т.п. в 10 і більше примірників.
- 2/ Листи та інші писма, документи.
- 3/ Визники ворожого терору.
- 4/ Польські й більшовицькі газети, де пишеться щось про нас, чи проти нас. Якщо нема в нас вищих відставати регулярно, централізовано навіть такі речі, як усі ворожі газети. Тому треба не робити ворди на місцях і зберігати кожну газету зі статтями та вістками, які відносяться до боротьби українського народу.

Місцеві орг чинники повинні відозву до так г документу дати си і пояснення. Напр.: поширюється вістка, що якийсь українець був німецьким вислужником, а тепер є "офіцером" УПА. Тимчасом на місці в цьому терені відомо, що такий чоловік ніколи в УПА не був. Треба це у звітомленні до гори точно й подрібно вяснити, подаючи докладні дані про всі факти, які горі нам закидає. Або: допавляється в газеті вістка, що ВР розбило в такій і такій місцевості відділи УПА, вбиваючи 50, чи 100 чоловіків. Тимчасом на місці відомо, що в згаданому бав, ми втратили тільки одного вбитого, а рада брехлива пропаганда д писала про зера. Подаючи звіт про ці газети, треба вяснити докладно, як виглядала дана подія з точними даними, скільки полегло, псевдо, скільки було ранених, опис дії, ворожі втрати і т.п., усе точно й подрібно, щоб на це можна було покластися, як на певні, достовірні, перевірені факти.

5. Наступний рід документів - це протоколи з розмов з представниками інших народів.

6. Інші речі, як звіти з боїв та дій, вістки і т.п. вже є урядовані й налашдані, тому не вимагають окремої пригадки.

28.IV.1943 р.

Олена У.раїні !

І Н С Т Р У К Ц І Я

Надр. і окр. проводи займуться виготовленням списків воjakів ВП, поляглих в боях з нашими повстанськими військами, з точними адресами їхніх родин. В тій цілі належить зібрати всі досі здобуті документи п. воjakів та переслати до надр. і окр. провідів, як рівнож прізвища й адреси поляглих подати полоненими зі зазначенням в кожному випадку прізвища того полоненого, який подає прізвища своїх товаришів.

На основі цих документально стверджених даних, надр. і окр. пр. виплуть на адреси рідні чи найближчих знайомих поляглих воjakів повідомлення смерті від імені УЧХ.

Належить виготовити, найкраще видрукувати на циклостиллі спеціальний аркуш-формуляр наступного змісту:

УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

Повідомляємо, що дня /дата, місцевість/ згинув в бою з відділом Української Повстанської Армії /УПА/ /ім'я, дані/ що стверджено на підставі /документи знайдені коло поляглого, записки, зізнання полонених/.

Повідомляючи про це Вас, просимо повідомити рідню і знайомих покійного.

Висловлюємо при тій нагоді наше співчуття, що бл. п. /прізвища/ був змушений віддати своє життя не за справу свого народу, але за інтереси більшовицьких окупантів - ворогів українського й польського народів.

Слідую печатка. Нанес печатки : Український Червоний Хрест, в середині знак хреста.

Не підписувати Слава Україні. В горі формуляра прибити виразну просту печатку змісту: Полева Печта УПА. Такий сам формуляр виготовити в польській мові й вислати окрему в обох мовах /два формулярі/. В українському і польському формулярах печатка українська. До листа долучити наші листівки та брошури.

Можна вислати також деякі непотрібні для нашого життя документи, листи, світлини і т.п.

Зверхукам передати точні списки висланих повідомлень і взору виготовлених формулярів і печаток.

25.III.1946 р.

Слава Україні !

- Г .

І Н С Т Р У К Ц І Я .

В доповненні до інструкції з дня 25.III.1946 р. про висилку помертих повідомлень родинам п. воєнків, які впали в боях УПА подається слідуєче :

Треба збирати й пересилати адреси не тільки тих воєнків, про яких маємо точні дані й можемо вислати повідомлення їхнім родинам, але також дані про тих, про яких маємо тільки непевні інформації, напр., тільки прізвища без адреси рідні. Повідомлення про смерть таких воєнків будемо висилати на адресу польського червоного хреста, щоб там відшукати рідню даного воєнка.

Взагалі належить подбати, щоб реєстри польських воєнків, які впали в боях з нашими військами були якнайповніші. Це потрібне з різних причин, між іншим теж для того, що будемо такі реєстри по відповідній нумерації, вислати на адресу Польського Червоного Хреста, польських релігійно-жаритативних і інших організацій, а також будемо їх використовувати на міжнародній арені.

Вільність дотеперішніх адрес пропала в наслідок того, що не проваджено в тій справі спеціального реєстру. Треба одначе старатися відшукати бодай частину дотеперішніх адрес і на будуче провадити докладні списки. Так само треба на будуче провадити точні списки полонених, звільнених нами.

18.IV.1946 р.

Слава Україні !

- Г .

. : . : . : . : .

1944 р. 17 квітня.

Наші частини перебувають у виселених околицях час до часу, в міру потреби, збірки харчів, одягу й грошей на фонд визвольної боротьби поневолених народів. Бувають випадки, що польське населення відноситься прихильно до нашої акції й складає раніше свої жертви, в інших випадках спочатку це колюче, стигається, а декуди навіть відмовляється і не хоче давати. Примадується, що в таких випадках не можна діяти похопно й у віденеруванні, не вільно накидатись з погрозами, ані приміняти репресій. Збіркову акцію серед польського населення треба трактувати, як добровільну, й з другої сторони, як акцію пропагандистку та відповідно до цього поводитися. Невдачу збірки не трактувати, як не удачу політичну. Хоч ми в якомусь випадку зберемо серед поляків мало одягу, біллі чи харчів, але залишимо пам'ять, що ми боролися примірно, нікого не тероризували зброєю, нікого не тиснули, відправлені "з нічим" працювали добрим словом — тоді це при одночасних пропагандистських розмовах, дасть нам політичний капітал і допоможе навіть і в кращому переведенні збіркової акції в майбутньому. Ми повинні довести до цього, щоб в якнайбільшій кількості польських сіл було так, як вже сьогодні є в багатьох, що польське населення втікає перед своїм військом, знаючи, що воно грабує і тероризує, але дуже радо приймає у себе й гостить українських повстанців, бо знає, що від них ніколи не дізнає жодної кривди.

Належить отже пам'ятати, що добре переведена збіркова акція не та, яка принесе якнайбільшу кількість чобіт, але ця, яка принесе найбільший морально-політичний капітал.

Бувають теж випадки такої поведінки польського населення, які вимагають нашої відповіді. Тоді також не спішитися з карними заходами, бо в загалі поденерування буває завжди найбільше похибок. Не відгрозуватися, не ставити жодних ультимативних вимог. Такі випадки, які вимагають конечно покарання даного села, віддати під розгляд компетентного проходу, а не рішати на місці дорожніх негайних карно-військових санкцій, чи хоч би тільки погроз і ультиматів. Всяке поденерування виявляє тільки слабкість і брак консеквентного плану в постунуванні.

Така наша тактика не означає, що в майбутньому ми в потребі не будемо переводити теж реквізицій. Коли буде потрібно, будемо конфіскувати також примусово засоби конечні для нашої боротьби. Але й тоді будемо це переводити обдумане, планове, спокійно й справедливо, за покітуннями, без терору й насильства, з відповідним таким пропагандистським висношенням цілей нашої боротьби й конечности переведення даної акції. Наразі однак треба ще здержуватись від акцій реквізицій серед польського населення і обмежуватись тільки до добровільних збірок, не надуживаючи й цього, зокрема не обтяжуючи ними занадто наших ближчих до нас, чи прихильніших до нас сіл.

НА СВЯТО ГЕРОІВ, В ДНІ 28 ТРАВНЯ 1946 р.

В день героїської смерти сл. п. полк. Євгена Коновальця віддаємо честь Пам'яті Героїв Української Національної Революції.

Пам'ять Героїв шануємо найкраще — героїською боротьбою !
Геройська боротьба — це зміст і закон усього нашого життя !

Крузі Революціонери ! Борці Повстанці !

Починаємось сьогодні на Пам'ять Героїв і на нашу зброю, що
будемо вірні до смерти їхнім святим заповітам !

Підемо слідами героїв — до незалежності й волі , та самі
станемо Героями

Рабами-невільниками не будемо ніколи !

Краще смерть, — чим ганьба і рабство неволі !

Геройська незломна боротьба дасть нам перемогу !

Хай живе Безсмертна Слава Героїв Української Національної
Революції !

Хай живе Самостійна Соборна Українська Держава !

Хай живуть вільні самостійні держави всіх народів !

в м. травні 1946 р.

К П .

У СВЯТО ГЕРОІВ !

Серед гуку стрімів і свисту куль, в розгарі героїчної боротьби, зустрічаємо цьогорічне Свято Героїв.

Довкруги нас кипить завзята боротьба, гремлять вибухи стрі - лень і мін, свистять кулі, летиться кров, палають днями й ночами безконечні пожежі... Горять села й горять десятками кілометрів ліси, горить боротьба на життя і смерть великих розмірів. Сьогодні, в половині 1946 року, йде далі на нашій землі безперервна війна з танками, літаками, бомбами й десятками дивізій військ ... Кожна наша дорога й стежка скроплена кров'ю, кожний метр нашої землі зритий кулями, оборонними ровами й бункрами, прошитий, по - колений дротами, кожний день заповнений алярмами, облавами, боя - ми, кожний поріг наших хат облитий гарячими сльозами наших мате - рей, сестер і жінок ...

Проклятий ворог-людодід скаженіє в люті, палить і руйнує наш край, наші села й наші ліси, виганяє наше населення з його відвіч - ної прадідівської землі, виганяє з рідних хат, грабує, нищить, роз - дягає до останньої сорочки, б'є, знущається, катує і мордує без - боронних жінок, дітей і стариків. В кожному селі й лісі, по кожно - му набігові червоної ворожої орди - біліють трупи жертв ворожого людодідського терору...

Український народ переживає сьогодні найстрашніше лихоліття ворожої неволі за всі часи своєї тисячолітньої історії. Однак ми - мо важкого лихоліття небувалої неволі, мимо всієї скаженої люті ворога й його переважаючих сил, - український народ не падає духом, не паде в зневіру, не гнеться у невірній покорі, але зустрічає наїзника на кожному кроці збройною боротьбою. Український народ знайшов у собі джерело невичерпаної сили - героїзму - і відповів на ворожий терор - безмежною силою героїчного опору й героїчної визвольної, революційної боротьби.

Те, що завжди, у всіх народів, усіх часів, було найбільшим героїзмом: - бойовий дух, відвага в боротьбі, свідомо посвята кро - ви й життя, - сьогодні стало у нас щоденним звичайним явищем. У тім саме найбільший героїзм наших днів, нашої великої, революційної, героїчної доби. Майже кожний молодий мужчина ходить сьогодні у нас зі зброєю, або в рядах УПА, або в рядах самооборонних куцевих від - ділів, чи інших збройних одиниць, - зі зброєю встає і лягає, зі збро - єю спить, працює, оре в полі, бореться проти ворогів. Бо навіть орати і сіяти мусять у нас виходити цілі села дуже часто не у день, а вночі до місяця, під охорною збройних відділів. І в орачів тоді на плечах кріс! Також жінки і діти - не тільки живуть одною душею й одними думками зі своїми повстанцями-стрільцями, але таксамо пра - цють і допомагають в боротьбі, таксамо переносять найважчі труди й небезпеки, таксамо гинуть героїстично від ворожих куль...

Зброя, відвага й хоробрість у боротьбі, безмежна посвята, , риск - кров і смерть - ходять щоденно з нами й поміж нас, та стали частим звичайним явищем. Сотні й тисячі революціонерів-борців ви - конують очайдувні, неперевершені героїчні чини, б'ються з ворогом до останнього, та окружені, чи ранені - самі себе вбивають, щоб не датись живим у руки ворога-людодіда. Дуже часто бувають такі незвичайні, прямо неймовірні героїчні подвиги, де кінчається зда - еться сила всякої людини й починається межа надлюдського!... Те,

що колись вважалося за незвичайні чини, перед якими усі хлипили голови в німому подиві, - сьогодні стало з а к о н о м нашого життя! Неназвану знову встала козаччина у своїй найкращій, героїчній формі. Це - з е м л я Г е р о ї в і г е р о ї с ь к и й к о з а ц ь к и й н а р о д !

У тому героїзмі - джерело нашої невичерпаної, незнищеної, не-вмирущої сили! У тій силі загорода нашої перемоги, нашого майбутнього.

Поки в нас цей Героїчний Дух, поки в нас ця таємна міць революції, яка діє силою найбільших вулканів, яка колише океани й суходоли, ванить і руйнує гори та старі світи - й виносить - будує нові, - потім ми незнищені, непокоримі й непереможні!

В усіх трудах і небезпеках нашої боротьби, коли перед нами вставать не раз здається непроходимі перешкоди, коли перед нами величезні сили ворожої потуги й його скажена лють, - ми знайдемо завжди найкращу розв'язку, відповідь і певний шлях у майбутнє - саме у тій невичерпаній силі героїзму!

Для наших революціонерів-Героїв нема й не буде непроходимих перешкод!!

Усе перейдемо, усе найгірше перебудемо, усе найжорсткіше переборемо, та дійдемо до своєї святої мети - В і л ь н о ї С а м о с т і й н о ї У к р а ї н с ь к о ї Д е р ж а в и !

Сьогодні в пам'ятні трагічні дні свята Героїв, вставать перед нами святі тіні Тих, які відійшли від нас у боротьбі за визволення українського народу, Тих, які віддали весь труд і кров і своє життя великій визвольній справі й стали символом нашого героїзму на землі, Тих, які створили нашу бурхливу добу й виховали в тогкій революції нове героїчне покоління українського народу.

Це насамперед великі вожді визвольних змагань - Головний Отаман Симон Петлюра й Полковник Євген Коновалець. Симон Петлюра, Головний Отаман Української Дієвої Армії, Голова Української Держави згинув убитий підступно московською кулею в столиці Франції Парижі в дні 25 травня 1926 р.

Полковник Євген Коновалець, командир найкращої частини української Армії - Січових Стрільців, засновник і керівник Української Військової Організації /УВО/, засновник і голова Організації Українських Націоналістів /ОУН/, серце і вождь української революції, згинув убитий скритою московською рукою в Голландії в місті Роттердамі в дні 23 травня 1938 р. В день його смерті святкуємо рік-річчю пам'ять усіх Героїв Української Національної Революції.

Це Шеремета, Лусейко, Круця, Мельничук, Ольга Басараб, Любович, Місецький, Голояд, Пришляк, Головінський, Данилишин, Білас Старик, Березинський, Герета, Гриць Климів, Ілько Кук, Никетюк Смилюк, Михайло Колодзінський, Зенон Косак, Парло Морський, Данило Пукало й сотні інших в Західній і Закарпатській Україні.

Це поляглі в боях з німецькими окупантами, або розстріляні й замучені, спалені гітлерівськими душегубами: Іван Климів - Легенда, Дмитро Мирон-Орлик, Олександр Сак - Могила, Іван Габрусевич - Бжоз, Микола Лемик - Мід, Іван Рівлик та його дружина з матір'ю, Богдан Бандера, Василь Бандера, Перший Великий Командир УПА на Волині - Остап, Ярослав Хомів - Лімницький, Михайло Галаса - Птах, Василь Іваків - Сонар, Кліян Козальський, Ольга Базильків - Шутка, Ганка Максимець, Ольга Куцевич, Ніна Куцевич, Гая Кубович, Іван Клим, Леонід Мостович, Омелян Лапунька, Іван Мисків, Микола Мудрий,

Тарас Омишківч - Галайда, Андрій Мартенко, Олександр Бусел, Марко - Рен, Морак, Антін Москалик, Іван Скіцко, Юрко Гадака й тисячі інших Героїв Києва, Харкова, Криму, Литовська, Вінниці, Рівного, Луцька, Берестя, Львова, Стрия, Дрогобича, Станиславова, Майданика, Освєнціма, Маутгаузену й других міст та концентраційних таборів смерті.

Це полягли на полі слави в боях з/ московським наїзником політичні діячі-революціонери, командири й стрільці УПА: Лопатинський, Медвідь, Кремінський, Лев Зацний, Степан Пшентчний, Микола Матвійчук, Юрко Левицький, Федечко - Ярема, Ольга Робітницька, Володимир Робітницький, що помер, виснажений в боротьбі, Чайківська, Іван Зубрій, Івашків Топір, Ростислав Волошин - Парленко, Білаш - Клим, Сатур - Охрім, Яків - Бусел, - Київський, Василь Турковський, Град - Юра - Модест, Мосин Позичанюк - Шаблюк, Солотар - Арпад, Орел, Ігор Хмурий, Гришин - Чайчук, Аркас, Паук, Пошета, Спартак, Назар, Микола Чорнобіль, др. Юрій Липа, Василь Макар - безрідний, Олена Мостович - Верба, Емір - Кора, Веселка - Оксана, полк. Коник, майор Ягода, і десятки та сотні тисяч поляглих у боях, замучених у катівнях большевицьких тюрм у Львові, Луцьку, Бердичеві, Вінниці, Києві й всіх других міст України, у безконечних концентраційних лагерах Соловк, Сибіру, підбігунових тундр і пустинь Азії.

Це сотисячний легіон Героїв, легіон Безсмертних !

Кожне з тих імен - це цвіт і кристаль найшляхотніших людських поривів, це сила й сталь характеру, вірності й незламності ідеї Вільної України, невсипущості у праці, неустрашимості у боротьбі!

Ідея, яка має таких борців - не вмере ніколи !

Народ, який має таких синів - мусить бути вільний !

Коли міроти вартість народу, ціну його волі й право на незалежність мірою крові пролятої за неї, тоді ми будемо між першими народами світу.

За волю України пролялось більше крові, впало більше жертв, ніж у багатьох війнах. За волю України йде сьогодні боротьба рівна правдивій війні! Мільйони Героїв ідуть уже нові лави хоробрих, неустрашимих, незломних борців.

Боротьба продовжується і буде так довго тривати, доки буде неволя, доки не здобудемо своїх великих цілей. Бо ми поклялися на Пам'ять Героїв, що - з д о б у д е м о У к р а ї н с ь к у Д е р ж а в у, а б о з г и н е м о в б о р о т ь б і з а Н е ї !

Стояє.

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ АКТУ 30-ГО ЧЕРВНЯ.

Був гарний погідний день 1-го липня 1946 року. На зеленій лісовій поляні станули трилавою - вишкільний підстаршинський відділ УПА, вд охорони під ком. к-ра Ластівки, вд під ком. к-ра Бурлаки, почесні гості, боївки СБ і зв'язкові звена. По середині поляни, під стіною лісу на розпростертому килимі Тризуб з жовтих квітів, під ним портрет полк. Коновальця. По обох сторонах Тризуба розміщені ювілейні пропам'ятні дати: "30.VI.1941 - 30.VI.1946". Все це красується серед зелені квітів. Перед цією стіною стоїть, ближче відділів, прибраний до плевої Служби Божої престіл, за ним білий березовий стовп з шоломом, а перед престолом уложені на підвищенні два кулеметичастинно накриті революційним червоно-чорним прапором, і синьо-жовтими стяжками та прикрашені цвітами.

В год. 9,30 пролунали перші накази. Хор. Б. перебирає звіти від к-рів окремих відділів і здає звітв цілості Провідникові Н., який, привітавши присутніх, відкриває свято й дає наказ піднести прапор.

Знову пролунала команда: "Почесть дай!" "На Прапор глянь!" Поволі, колишучись на вітрі, здіймався вгору прапор. Два полеві духовники почали відправляти Службу Божу. Сонце піднялось високо й любувалося синтезою красок. Його промені ігралися весело на сталевій зброї повстанців, які в цю пору розмовляли душами з Тим, який посилав їм щастя не в одному бою... Доказом цього були поважні обличчя присутніх.

Далеким відгомонам лунають слова проповіді о. Пластуна та святочного наказу к-ра ВО - відозви КП. Нетерпеливо ждуть на чергу заслуженої льокати абітурієнти "Підстаршинської Школи ім. полк. Коника", які вкінці подає до загального відома секретар школи Л., відчитуючи наказ к-ра З. Підчас прочитання наказу в трилаві підстаршин помітно обмін вражіннь. На обличчях більшості абітурієнтів зарисовується усміх задовілля. Вони зложили іспит! Не тільки в теорії відповідаючи на питання інструкторів. Зложили цей іспит в прикладному переведеному бою дня 27.VI.46 р., а сьогодні завершають його величнім актом зложенням присяги в пропам'ятній день Свята Державності, в п'яту річницю проголошення відродження УССД дня 30.VI.1941 року. Було чим радіти... Тепер кожний мріяв про нові переможні бої, там на старих стійках, разом з друзями, яких залишили йдучи на вишкіл.

По відчитанні наказів промовляє Провідник Н. На обличчях повстанців зроджується і застигає тверда рішуча постанова: "П е р е м о г т и". Здрігається повстанська лава, ще міцніше стискають шореткі холодні долоні.холодну сталь... Повстанці в душі прирікають виконати наказ Провідника: "Підіть і пімстять смерть закатованих польсько-большевицькими душогубами невинних і безборонних дітей та на ворожій крові і трупах збудуйте святий храм Волі-Українську Самостійну Соборну Державу!"

А в кількох хвилинах крутими зборами підкарпатського лісу понеслося могутнє: ...клянусь своєю честю і совістю перед Великим Народом України і нісським... Сколихнувся, здавалося, цілий ліс, несучи слова Присяги українських повстанців до стіп Всевишнього та ген-гендалеко на Схід перед престіл нашої святої Батьківщини України. Три сотні витягнених вгору твердих правиць були запорукою додержання

клятви-присяги, яку закінчили повстанці відспіванням національного Гімну. Поважно один за одним підходять воїни УПА дотикаючи емблем та зброю, на яку присягали. Перша частина свята закінчується спільним перемаршем відділів та відданням почесні Тризубові, Прапорам, Представникам Організації і Командирам УПА.

Підчас обідньої перерви гомонить весело воїнство, немов діти однієї матері, переповідають собі геройські пригоди друзі, які давно не бачились. Складають собі взаємно гратуляційні побажання молоді підстаршини-авангардисти.

Пополудні знова збірка. Скромною повстанською академією вшановуємо тропам'ятний, меморіальний акт 30-го червня - Акт вислову не-вміручої волі 10-ти мільйонів.

По святочній академії - весела повстанська. Невсипущий к-р Ластівка не тільки дбав про взірцезе виконання впорядку учасниками підстар. школи, але й не забув про партизанський лісовий гумор, про "механіка від всього", "балемби" і інші веселі сценки.

В год. 18,00 знова промовляє Провідник Н. Вказує на святість і велич боротьби, на чини Тих, які впади на шляху Слави в обороні Західних границь Українських Земель. Серед Дорогих Тіней Героїв споминає К-ра ВО Ударника, сотенних Хому і Осипа, Полк. Коника, Майора Ягоду, Пор.Орського Чот. Павленка, Провідників Сурмача - Сталю і Летуна та Других - Незабутніх. Їхню Славу Пам'ять вшановуємо спільною мовчанкою.

Провідник ще раз підкреслює значення зложеної Присяги, стверджує, яке велике її значення в сповненні історичної місії та за-повітів Предків, передусім у вихованні тих, які в діточому й юнацькому загалі живуть нашими чинами й виростають на великих синів України.

Свято закінчує Провідник кличем-девізом:

"У К Р А І Н А В Н Е В О Л І ! "

- " В И З В О Л И М О І І " ! -

неначе громом відбиваються в проалісі крицеві повстанські, із со-тень грудей випливаючі, слова приречення,

Постій, 4.7.46 р.

Вадим
/політвиховник/

ПРОГРАМА СВЯТА ДЕРЖАВНОСТІ .

1. Звіт. Відкриття свята. Піднесення Прапору.
2. Полєва Служба Божа.
3. Відчитання Наказів /К-ра ВО, Відозви КП, вислідів учасникам підстаршинської школи/.
4. Промова перед Присягою.
5. Присяга. Гімн. Перехід повстанців і діткнення емблем та зброї.
6. Дефіляда .

II. Частина /святочна академія/

1. Молитва Українського Революціонера.
 2. Ставайте браття ... - пісня
 3. 30.червня 1941 ... - деклямація
 4. Україна . М. Катинський- деклямація
 5. Ми йдемо вперед ... - пісня
 6. Нас мільйони - деклямація
 7. Засяє сонце - квартет
 8. Ми нація - деклямація
 9. В'язанка стріл.пісень
 10. Спішіть на бій - деклямація
- Марш Українських Націоналістів

Постій, 4.7.46 р.

Вадим.

Воля народам !

Воля людині !

Смерть тиранії !

Н А К А З !

В Д Е Н Ь С В Я Т А З Б Р О І Й Б О Р О Т Ь Б И.

31-го серпня 1919-го року злучені українські армії, Придні - праська й Налицька, прогнавши спільними силами московсько-боль - шевицьких наїзників, здобули столицю України - Київ.

Пам'ять про розгромлення наїзницьких орд і визволення Києва власними силами українських армій стала для українського народу найдорожчим спомином незабутніх днів нашої волі й слави, а день здобуття Києва став для нас святом зброї й боротьби.

Цей день нагадує нам про значіння власної збройної сили на - роду, нагадує про той незабутній час, коли ми були незалежні, коли ми мали свої армії, боролись і перемогали ворогів. Він нагадує нам і вчить, що в нас є можливість боротися і перемогати, коли тільки належно з'єднаємо і зорганізуємо всі розпорошені сили нашого ве - ликоного народу. З тої науки ми пізнали й навчилися цінити, понад усе, значіння власної збройної сили й пізнали, що для поневоленого народу єдиний шлях до волі - це шлях революційної визвольної боротьби!

Вірні тій науці й тим наказам, які полишив нам заповіт сер - пневого чину, - ми взяли знову за зброю, як тільки прийшла перша нагода для цього, та створили Українську Повстанську Армію, яка продовжує гідно визвольну боротьбу проти всіх наїзників України.

Сьогодні, в двадцятьсьому річницю чину 31-го серпня, по трьох роках боротьби проти нової, поворотної большевицької окупації, - стоїмо в карних лавах Української Повстанської Армії зі зброєю в руках, нічим не-зломані, ніким не-покорені, вірні й послухні лиш нашій одній, великій і святій ідеї - В і л ь н о ї Н е з а л е ж н о ї У к р а ї н и .

Для Неї наша боротьба! Для Неї наша кров і наше життя !

Для Неї, для України, для визволення і волі, - в наших твер - дих повстанських руках наша зброя. Її здобули ми в найважчих умо - гинах, власними руками на ворогах і тепер держимо твердо та не ки немо, доки не переможемо і, доки не завершимо нашої боротьби новою, але вже повною і тривалою перемо - гою, доки не відчинемо знову київ - ських З о л о т и х В о р і т С в о б о д и !

Друзі-Повстанці! Борці-Революціонери!

Ще твердше держіть свою зброю і здобуйте нову !

Ще більше, ще краще бийте нею ворогів-окупантів !

Ще глибше, ще палкіше вірте в невідкличну перемогу свободи , у нас в Україні й в цілому світі !

Б о р і т е с я - п о б о р е т е !

За наші спалені села, за вигнання і вивезення народу, за наш знищений край, вкритий згарищами й поцелищами, за всі пересліду - вання, грабунки, побої, вбивства, нечуваних терор, - за всі страж - дання і кривди нашого народу, - за всю нещасливу і руїну -

п і с т а і с м е р т !

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТІЙНА СОВОРНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА !

ХАЙ ЖИВУТЬ ВІЛЬНІ САМОСТІЙНІ ДЕРЖАВИ ВСІХ НАРОДІВ !

ХАЙ ЖИВЕ СПІЛЬНИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ ФРОНТ УСІХ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ ПРОТИ МОСКОВСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ !

в м. серпні 1946 р.

СЛАВА УКРАЇНІ !

К П.

Воля народам!

Воля людині!

Смерть тиранії!

Я р л а н

10.III.46 р.

О Г Л Я Д П О Л І Т И Ч Н И Х П О Д І Й .

Чи вирішальний зворот у міжнародних відносинах? Нова фаза . Промона Ванденберга, Бирнеса, Черчілля. Справа Ірану, Маньчжурії, Югославії, Болгарії, армії Андерса, колоній. Викрадення таємниці атомової бомби. Арештування комуністів в американській зоні.

Перші дні місяця березня принесли дуже поважне загострення відносин між Англією і головно Америкою та більшовиками. Це загострення є таке різке що для людей, які не орієнтувались досі у справжньому стані відносин між "союзниками" й вірили в офіційні заяви приязні і миролюбства, це немала несподіванка й прямо сенсація. Висловив це, між іншим, і міністр зак. справ півн. Америки Бирнес, заявляючи, що тепер починається "нова фаза" відносин між Америкою і Советським Союзом.

Що властиво сталось? Нічого особливого. Тільки новолі вже і найбільшим дипломатичним крутієм починає через верх перелизатись більшовицьке крутіїство і більшовицька підривна політика стає щораз більш небезпечною для їхніх "союзників". Найбільші недівірки починають бачити, куди веде союз з більшовиками, а всілякі опортуністи і спекулянти, які хотіли спокійно торгувати з більшовиками чужою кров'ю і чужим коштом бачуть сьогодні щораз ясніше, що це довго не потриває, бо більшовики приготують і їм такий самий кінець, як і другим. Розвиток світових подій веде невідклично до наростання щораз більших політичних і соціальних протиривень між обома головними світовими блоками, чого не можуть залагодити жодні крутіїства, хоч би різними опортуністам і спекулянтам дійсно хотілось трохи спокійно і вигідно пожити без турбот і війни.

Зворотною точкою в цих відносинах були перші збори міжнародної Організації Об'єднаних Націй, які відбулись в місяці січні й лютому ц.р. в Лондоні. Усі, які вірили, що нова міжнародня організація буде кращою і сильнішою від небіжки Ліги Націй і не допустить до нових конфліктів та війни, переконались наочно, що це марні, даремні надії. Показалось зовсім ясно, що більшовики не слухають і не виконують жодних умов. Усе, що їм не вигідно, відкидають одверто або рафінованим крутіїством, яке доходить до одвертого глузу і провокації. Одночасно свою участь в Організації Об'єднаних Націй використовують тільки для того, щоб саботувати, підривати й торпедувати політику своїх "союзників", щоб їм підставити на кожному кроці "ногу" й підготувати в усьому світі ґрунт для загарбання дальших територій під свою ненаситну владу. В довгому перебігу нарад цих перших зборів Організації Об'єднаних Націй представники Англії й Америки переконались, що дальша співпраця з більшовиками в дотеперішніх формах є неможлива.

До того дійшла ще сенсаційна справа викрадення більшовиками важких військових таємниць в Канаді. Перед закінченням нарад Організації Об'єднаних Націй прем'єр Канади Макензе Кінг подав до відома, що працівники більшовицьких консулатів в Канаді зорганізували сильну шпигунську сітку проти свого канадійського "союзника" й викрали важні військові таємниці. В урядовій заяві сказано, що більшовики доручили своїм шпигунам в Канаді викрасти таємницю атомової бомби. Але їм це вйовні не вдалось і вони дістали в свої руки тільки таємниці далекострільної ракетної зброї, над якою також працювали в Канаді. Однак ця заява неясна і непевна, бо її повторювали щось три рази. Один раз було подано, що більшовики дістали в свої руки такі плани атомової бомби, однак ніби неповні. З цієї причини канадійська преса а за нею і вся світова преса розвинули дуже гостру кампанію проти більшовиків, доказуючи, що

большевики готуються до війни. Подібне повторилось і в Англії. Проголошено, що поліція арештувала й віддала під суд одного професора "атомовця" за зраду важних військових таємниць. Большевики признались в офіційному комунікаті, що вони дістали ці таємниці в свої руки, але це не представляло ніби для них жодної вартості, бо вони знають вже це все і "ще більше" ... Одночасно большевики обвинувачують канадський уряд /як звичайно/, що він підтримує фашистів та переслідує "робітників". Викриття цієї сенсаційної шпигунської афери поважно скомпромітувало большевиків в очах загальної світової opinio, підкреслило яскраво небезпеку, яка грозить цілому світові від такого зрадливого злобного "союзника" й остаточно дожило "оливи до вогню".

Америка й Англія, що досі промовчували переважно всі большевицькі провокації, вдавали, що не бачуть їхньої підривної політики та в офіційних заявах намагалися вдержати зовнішнє враження згоди, — тепер заговорили іншою мовою.

Першим таким кроком було справоздання американської сенатської комісії з нарад в Лондоні. Усі члени комісії, від обох американських партій, виступили з подібними заявами, в яких скритикували дотеперішню американську політику супроти большевиків, як недостаточну й зажадали змінити її на більш рішучу. Найбільше враження зробила промова сенатора Ванденберга, одного з найбільш впливових і цінених в Америці політиків. Ванденберг заявив, що в теперішньому світі діється зло. Відносини є дуже напружені, непевні, далекі від того, що говориться офіційно. Американська — хитка й уступлива політика нічого не помагає, але, навпаки, є шкідливою. Компроміси не можуть бути безконечні й мусять мати якийсь кінець. Мусять бути, нарешті, якась границя, поза яку американська політика не може дальше посунутись, не може вже дальше уступати, бо це перемінюється в заперечення всього, за що властиво йшла ця війна. Сен. Ванденберг висловив свої останні думки в 4 точках: 1/ ЗДА мусять від тепер ясніше й рішучіше виступати у всіх справах міжнародної політики з власним становищем, так, як це робить Советська Росія. — 2/ ЗДА мусять ясніше й енергичніше означити свої невідступні цілі й ідеали, з яких вони не зрезигнують і не підуть на жодний компроміс, подібно, як це робить Советська Росія. — 3/ ЗДА мусять позбутись побукань, що кожне більш рішуче обстоювання своєї політики й одверте висловлювання їхнього становища може загрожувати мирові. — 4/ ЗДА не повинні загатись обняти провідну роль у світовій політиці, чого вони досі так часто без потреби вирікались, а що виявляється і так конечне для остаточно упорядкування світу на засадах справедливості. — Ця промова сен. Ванденберга зробила дуже велике враження в цілій Америці, як рівнож в загально-світовій opinio. Промова ця була, мабуть, в основному погоджена з керівними чинниками американської політики, бо її передали доволі обширно в радієвих звідомленнях і у пресі. Негайно після цього затрубіла в подібному дусі американська преса. Головні пресові органи говорили про непогамований московський імперіялізм, який загрожувє світовому мирові. Це стало тепер улюбленою темою. При цьому сипляться на Советський Союз всякі інші закиди і критика.

Після цього виступив з промовою мін. зак. справ Півн. Америки Бирнес, на зібранні Нью-Йоркських журналістів. Критикуючи брак свободи преси в Советському Союзі, мін. Бирнес висловив подібні думки, як і сенатор Ванденберг. Він сказав, що большевицька Росія провадила на нарадах Організації Об'єднаних Націй виразну проті-американську політику, всюди веде свою неуступчиву кирию. Невідомо також, до чого властиво зміряють її інтриги внутрі ЗДА, чого

теж не вільно лишити без уваги. Супроти цього й Америка мусть зайняти ясне становище. Тепер в американській політиці супроти Совєтської Росії почнеться "нова фаза".

Безпосередньо після цього виголосив в Америці велику промову б. прем'єр Англії - Черчіль. На початку промови зазначив Черчіль, що він не узгоджував змісту своєї промови з англійським урядом і говорить приватно, тільки у власному імені. Так, однак, не є, бо промову Черчіля запогідала вже більше, чим один місяць наперед американська і англійська преса та радіо, зазначаючи виразно, що це буде велика, дуже важна промова. Перед промовою Черчіль радився кілька разів з през. Америки Труманом, приїхав з ним разом до того міста, де виголошував промову і през. Труман розпочав виступ вступним словом, вітаючи Черчіля. Все те, разом з ім'ям Черчіля, яке він має у світі, надало цій промові дійсно великого значення. Черчіль, як подає англійська й американська преса, говорив:

Найбільша журба й найважливіше завдання, перед яким стоять усі відповідальні люди - це охоронити світ перед двома найбільшими нещастями нашої землі, якими є війна і тиранія. Дві величезні світові війни перебороли ми своєю витривалістю і надії це досягнути. Здалось недавно, що ми далеко цієї цілі. Мусимо пильно уважати, щоб її не загубити. Але ось на нашу землю, на всю світову політику впала знову чорна тінь грізної небезпеки. Небезпека ця зв'язана з політикою Совєтської Росії. Маю великі признання і подив для мого товариша зброї марш. Сталіна. Розумію змагання народів Росії до забезпечення своїх границь. Але остаточно усе мусть мати свій кінець. Не можна погодитись з тим, що тепер діється. Теперішня Європа не така, як цього всі сподівались, за яку боролись. Треба собі сказати, куди йдемо, чи до поступу і безпеки, чи до нових війн. Треба з'ясувати наші основні принципи, якими є вільні вибори, незалежні уряди, усунення натиску і терору, свобода слова і критика, незалежні суди і другі вимоги. Без цього нема свободи. Життя без цих засад - це тиранія. Від Штетіна через середину Німеччини до Триєстру запала тепер важка куртина. За цією куртиною опинилися старі європейські столиці: Берлін, Варшава, Будапешт, Відень, Прага, Білгород, Софія, і другі. Всюди там панує сьогодні терор і поліцейні уряди. Цілі народи позбавлені свободи. За винятком одної Чехословаччини, нема ніде демократичних порядків. Всюди висувается до влади різними засобами монополістичні комуністичні партії. Одні старинні Ацени, серце давньої світлої грецької культури, можуть ще вільно висловити свою думку, що заважають охороні британських військ. Персія і Туреччина чуються в найвищій мірі zagrożені. На Далекому Сході не видно спокою; у східній частині Німеччини розбудовується всіма засобами комуністичну партію, яка вже сьогодні набрала незвичайно загрозливих розмірів. Подібне діється і в решті Європи та в усьому світі. Підбурюються колоніальні терени. Треба собі сказати ясно: всюди, за винятком Великої Британії і Півн. Америки зростає з дня на день замішання і комуністичний рух. Польський тимчасовий уряд підбурено до вигнання німців, що відбувається тепер на величезну, нечувану скалю. 10 мільйонів людей виганяють там з їх осель. Не вільна воля народу, але політичні поліції, терор, олігархія, диктатори - рядять життям цілих народів. Це новий тоталітарний лад. Найвищий час заглянути небезпечі прямо в очі. Сторожіться! Сторожіться, говорю Вам, бо ніхто не знає, до чого зміряє Росія зі своїм комуністичним інтернаціоналом, як далеко сягають її наміри, якщо вони взагалі мають якінебудь границі! Не вірю, щоби Росія хотіла війни. Але вона хоче і без війни здобути собі відразу очі війни. Та ми на це не

можемо погодитись. Ми пішли до раку на сьмисл Великого Грудану. А коли ще наші сили сполучаться з братньою нам Америкою, то це буде становити найбільш тривалу й певну гарантію миру і людських свобод. Саме це і є найважливіше, що я хотів сьогодні сказати. Бо не досить підняти небезпеку, але треба негайно витягнути наслідки висновки. Цей висновок - це сполучення наших сил, нашої мовної родини в одну мілітарно-політичну потугу, яка буде в силі опертися всім небезпекам. Наші країни, єдині сьогодні, опираються з успіхом залізної комунізму і на нас лежить обов'язок рятувати світ перед небезпечною тиранією. Було б глупим виявляти сьогодні, в такій ситуації, таємницю атомової бомби. Але було б також не меншою похибкою остати на цьому і нічого більше не робити. Нам треба негайно сполучити наші збройні сили в одне. Усі мілітарні бази треба віддати під спільний заряд. Треба перевести уніфікацію нашого озброєння і нашого командування. І треба взагалі розбудувати братерський союз народів англійської мови в усьому, що буде потрібне. Може в недалекому майбутньому з'явиться теж потреба і бажання спільного громадянства. Покиньмо це однак майбутньому, яке само скаже своє слово і принесе розв'язку і цього, хоч багато людей вже сьогодні бачуть виразно і тут палець Божий. Іде про вирішення справ важких і рішальних не тільки для нашого покоління, але і для цілого століття. Сьогоднішня Європа - це не та Європа, яка могла б бути основою миру. Росія, її комуністичні партії і п'яті колонії, які щораз більше і щораз сильніше діють всюди, це загроза і визиску людській цивілізації й усій християнській культурі. -

Стільки передало англійське й америванське радіо про промову Черчіля.

Два дні після цього, 7. березня, виголосив Черчіль ще одну промову подібного змісту, в якій підкреслив сильніше справу сполучення Англії й Америки в тісний політично-мілітарний союз.

Після цієї промови відізнавались численні голоси преси. Одні називають цю промову великою й історичною. Підкреслюють, що в ній, нарешті, видвигнуто ясно на денне світло найважливіші притаєні досі соромливо проблеми й небезпеки, які мусять знайти свою розв'язку. Інші заявляють, що таке поставлення справи - це виразний поділ сучасного світу на два противні, ворожі собі блоки і резигнація з ролі Організації Об'єднаних Націй. Комуністичні газети закричали, що такі промови і проекти - це "зрада" і "смертельний удар" Організації Об'єднаних Націй. Дискусія відбувається далі.

Одночасно з тим іде щораз більш одверта гра між Англією й Америкою та більшовиками у всіх інших ділянках. Американський уряд у слав спочатку березня вже дві протестаційні ноти до Москви проти самовільного грабунку Манджурії і півн. Китаю більшовицькими військами. Більшовики вивозять звідтам ціле промислове урядження, яко добичу по японцях. Америка заявляє, що ніколи на це не погодиться, навіть тоді, коли б Китай, під натиском більшовиків, уступив і погодився на цей безправний "вивіз". Америка домагається негайного виведення більшовицьких військ з Манджурії. Це мало вже давно наступити. Більшовики крутили досі, що не можуть опустити Манджурії, бо, нібито китайський уряд сам "просив їх ще трохи лишитися", доки не підготувить власних сил для обсадження Манджурії. Опісля говорили, що в комунікації мають поважні недостатки, так, що до Манджурії зайшли виправді дуже скоро, але назад годі вибратися, бо насправа до ріг вимагає довгого часу... Опісля це й таке говорили, що на тилках їхніх військ китайські фаністи роблять партизанку. Через те вони не можуть наладнати транспорту для відвороту армії, доки не буде спокоем. Вкінці вже й крутити не мають що. Тим часом Америка домагається

з цілою рішучістю негайного звільнення Манджурії і звороту великих кількостей пограбованого майна. Конфлікт в тій справі набрав гострих форм.

Не краще теж зі справою Персії /Ірану/. До 2-го березня більшовики, Англія й Америка були зобов'язані вивести з Персії свої війська. Америка забрала свої війська з Персії ще з початку січня, Англія в означеному часі, а більшовики заявили, що "доки не вийснить ситуація", не можуть виконати цього зобов'язання. Англія й Америка зложили негайно протест, заявляючи, що це є явне зломання зобов'язуючих міжнародних умов і домагаються негайного виведення більшовицьких військ. Тим часом більшовики не тільки що не виконують цього, але організують в цілій Персії демонстрації, щоб захопити всю владу в свої руки. Останньо прилучили насильно до т.зв. "автономічного" перського Азербейджану ще одну перську провінцію. Це все викликає протести і велике занепокоєння в Америці та Англії, тим більше, що більшовики натискають зараз на перський уряд, щоб їм відпустив право на експлуатацію нафти, яке має в Персії до того часу тільки Англія й Америка.

Загострилась теж справа Болгарії, Американський уряд вислав ще одну ноту, домагаючись допущення опозиції до уряду. Більшовики відповіли доволі гостро, що американці невірно пояснюють постанови конференції, прийняті попередньо в тій справі, і що американці підбурюють болгарську опозицію до спротиву теперішньому урядові. Певажне напруження викликає також дальше існування польської армії /Андерса/ в Італії. Зайшли також нові випадки непорозуміння. Головнокомандуючий англійськими військовими силами в області Середземного моря заявив, що Тіто збирає над італійською границею війська і робить воєнні приготування. Югослав'янський червоний уряд висловив, що це тільки "перегрупування військ"... Американці подали до відома, що в американській зоні Берліну арештовано останньо 12 -ть визначніших комуністичних діячів, за те, що вони всілякими способами намагались змусити німецьких соціалістів до злуки з комуністами. Американці вважають це за терор і недопустять до цього під своєю владою. Одночасно подано вістку про арештування в американській зоні в Берліні 10-ти німецьких комуністів за шпигунство. Покликано рівнож комісію для перевірки арештувань в усіх зонах Німеччини, тому, що в американській зоні постійно пропадають різні особи, навіть американці, немці комуністам. - В радіо і пресі ведеться дискусія в справі дальшого відношення Америки й Англії до більшовиків, долі Організації Об'єднання Націй, миру, чи нової третьої світової війни. Положення щораз більш напружене. Гра з обох сторін щораз більш одверта і рішуча. Усі здають собі справу з того, що теперішнє положення неможливе довго до вдержання, але боїться одночасно жертв, небезпеки й ризика війни. На цьому саме грають більшовики. Різні політики пропонують знову, "нові конференції". Власне, однак, і зовсім певне, що жодні конференції не доведуть до нічого путнього, так, як і досі нічого не довели. Усі конференції - це лише обман світової opinio. Сьогодні політику роблять не на конференціях, але в тайних фабриках зброї, яка прийде таки ще раз до голосу. До цього йде невідклично, але рішати з цього новому великому, кривавому змаганні не буде тільки Англія й Америка, як це здається Черчилеві, що, на його думку єдині ще незаражені комуністичним розкладом. Рішати будуть усі народи, заінтересовані у цій боротьбі, не менше, ніж Англія чи Америка, а часто ще більше, бо загрожено більшовицькою тиранією у своєму існуванні.

якщо б мало колись дійти до того, що Англія й Америка лишилися би у цьому змаганні самі, без інших народів, зокрема без народів, понево-лених в більшовицькому ярмі тоді не могла б їм нічого атомова бомба ні інші подібні зброї. По-валення більшовизму лежить не виключно на шляху атомових бомб, чи інших мілітарних дій його зовнішніх противників, але на шляху розбиття його основи, на шляху роз-биття того, чим він найсильніший і за атакування його в цьому місці, де він найслабший. Але його націо-нальна і соціальна політика, його пропаганда і його брехня, його фаль-шова "ідея" його нефальшована а насправжнє, найважча і найстраш-ніша тюрма народів і людей. У цьому ділі український нарід ви-конав вже до цього часу й виконує тепер величезну роботу для побо-рення московської тирани і та ска-же ще в майбутньому своє може й вирішальне слово.

-ТЗХН-

-о-о-о-о-о-о-о-

XXXXXX XXXXXXXXXX
Петро Діброва - Полтавець
XXXXXX XXXXXXXXXX

О Д А В О Ж Д Ю

/ В річницю смерти с.п. полк. Е.Ионованин /

В ті дальні дні, дні грізні Батьківщину
Повстав був Він від згуби боронить
А коли вмаг скінчився, - безупинну
Він продовжав діло в краях чужих .
І з дужих рук своїх меча не стратив
На кладовищі здохлих знамен ,
В яких Він зрання вільним був солдатом,
Палким трибуном, вісником, гінцем .
Ніколи Він не знав страждань, зневіри,
Завжди палав полеміями надій
Коли над ним громи страшніш греміли -
Пам'яті Він клявся Вітчизні дорогій .
І далі йшов в бої нові, нерівні
Він гордо йшов: без жалю і без сліз...
Які лунки, які побідні гимни
Своїм життям Тобі Вітчизно ніс!
Та в час весни, іі п'яних розливів,
На грані дійсні, марева мети
Дукара доля, блудна й зрадлива
Його не схтіла більше берегти.
Він впав в крові на передодні свята
На пелени Ним небених знамен
Упав Герцем, вільним їх солдатом,
Натхненним світочем-вождем !

Евген Малосюк

БАЛЛАДА про ВАСИЛЯ ТЮТЮНИКА

Складім приречення, братове,
І справу радісну, і біль
Там, де нагробок бетонний
Застиг в трикутнику топіл ,
І де в бетон навіки вдерлася
Розжареним тризубом мідь ,
Бо, справді, там не тас померло
З тих неросіваних поїл .
Там віють бурі й століття, -
Лип вслухайтесь в високий гуд,
Бо ним співає верховіття
Про славу й воєнний труд .
На цвинтарі в липні 1946 р.

I.

Отамане, генерале, - цвинтар, спокій, сон,
Тільки дзвони вечорові грають в унісон ,

Тільки місто непривітне між волнинських пілъ.
Гомонить про убогу радість та постійний біль.

Все, як було, - перстка паса, шополі, шиталь,
За будинками співає снім вітром даль.

За будинками туркоче знана широчінь,
Що ночами забить, кличе незабутню тінь.

І встає, встає з могили нескортельний прах,
В тім же френчі й пенелічині на крутих плечах,

І пругким широким кроком міряє на схід...
Причалась тина мовчки. Місяць аж поблід.

І в нестерпно - білім світлі, в сляйній тишині -
Кам'яне Твоє обличчя й очі кам'яні.

II.

Причалась тина. Тільки - що се? подивись! -
Зправа, зліва поспішають постаті якісь:

Шелестять тифозні лахи на худих плечах
І горить гарячка мута в неживих очах.

Ось - шикуються на марші в чоті й курені
То наказ дають залізні очі кам'яні.

Отамане, генерале, що се знову? Глянь -
Що се котиться назустріч і дуднить земля,

Дунко, чітко відбиває конітами чвал.
То кіннота наша буйна, мов за валом вал.

Стали, сотники шикують сотні у палки.
Отамани рапортують жовті кістяки.

Розіславши на колінах мапу лютих Крут,
Він диктує директиви стислі, як салют.

В млі спалахують команди. Іскрометний пруг
Напинає ребра й руки на велику гру.

Тина. Гостро крають очі стиснуті серця,
Оглядають, протинають серце докінця.

Все - гаразд. Такі не зрадять і не пропадуть,
Лиш ножами дуи проріжуть всеросійську муть.

Ходом руш! І рівний наступ крила розгорта -
Загартованих безсмертям знов веде мета.

Вздовж окропленого кров'ю знаного шляху,
Де стрічали чорну осінь і зиму лиху.

III.

Ш-спетівка шулить ухо. Змиренка гуде.
То устан Василь Тютюник і полки веде.

Стука телеграф : Тютюник. Плаче телефон :
Ідуть - ідуть. З повік тікає підсоветський сон.

Далі й далі йде дротами смертоносна вість,
Радієве коливання зимним змістом ість.

І тремтить і спадає нощ жовтнева ржа ,
І в штабах танцює жидом комісарський жах.

Загудів знайомий простір, обудилась ніч
Тисячма облич воскреслих, мільйоном віч.

Бвось гуде знайомий простір. В димних зирах вись.
Очі вікон в кожній хаті кров'ю налились.

Кожне тіло сухоребре пружить сітка жин,
Налива п'ястук залізом неблаганних сил.

Розвагань. Ти -- а, ти -- будеш. Встань, бо ти -- не раб.
Се тобі лише здавалось, що воно -- гора.

Просто в чоло. Межи очі. В той керпачий ніс --
І балван ось розлетиться на струхлілий хмиз .

Ти повірив, що скінчилось і що нас нема ,
Що пожерли тиб і мука та ще й рідна тьма,--

Ні! живуть, живуть безсмертні і гремить їх чин,
І жевим , що стали мертві , знов несуть мечі .

- - -

Генерале! генерала пестить очі даль,
Вже Твоє роздерте серце злютувала сталь.

Синні пляма щезла з грудей, загорівся зір,
Пускулясті крики знову міряють простір .

Над Тобою тяжко ткоаний плече, в'ється стяг,
Ніби птах державний крила широко простяг .

То борец нового світу, вістник вражих згуб
Він несе на своїм щиті золотий Тризуб.

20.10.1980.

- . - . -

НА ПАМ'ЯТЬ КОМАНДИРОВІ КОНИКОВІ

О, хто то, хто то йде на Бірчу,
Пестримно з боем наступа.
То Командир -- Полковник Коник
Веде стрільців -- борців УПА:
Щоб відплатити за людські кривди,
За кров, що в Лімні потекла,
За смерть, неволю й руїни,
За села спалені до тла!...
Мов буревій вони пробивались
Крізь загорожі -- бункери: --
Дрожить з страху, конає Бірча,--
Кубло бандитське горить...
Горить -- аж небо багряніє,
В огні усе палахкотить: --
"За наші кривди вам відплата,
Прокляті вороги-кати!"...
Ворожі сили не великі.
Минсе ніч, вже ранок -- день,
А бій у Бірчі не вмовкає,--
Гримить, кмекає і гуде...
Повстанці далі наступають,
І безперервний бій іде !

"Де Командир?" - Усі питають.
"У місті Він! За ним вперед!"
Втім жаль і люті серця стиснули,
Бо Командир, що перший рвався,
Як лев, як Лицар-Полководець,
В бою із ворогом упав...
Та це стрілецтва не зламає,
Новим завзяттям запалить:-
"На кров і зброю присягаєм
Геройську смерть Його помстити!"
Наш Командир - Полковник Коник
В бою із ворогом упав,-
На вівтар слави України
Життя і кров свою віддав!
А ми - за Ним, Його слідами,-
За Його наказами ідем,
Ідем повстанськими шляхами,
Туди, де воля нас веде!!!

- o -

П І С Н Я П Р О Я Г О Д У

До бою правого, до бою вставаймо!
Бо німсти бажать повстанчі серця,
Про Ягоду пісню в бою заспіваймо,
Про Ягоду батька, героя, бійця.
Він був командиром відважним, хоробрим
На ворога в перших рядах виступав.
Він завжди веселим, усміхненим, добрим,
З завзятого бою останнім вертів.
Старались розбити нас зграї ворожі,
Та Він з небезпеки виходив щораз.
Ми Його любили за спритність і розум,
Ми Його любили і Він любив нас.
На Холмщині наші, понад тихим Бугом,
Де чайка об воду черкає крилом,
Там пісня лунає про Ягоду-друга,
Там слава про нього літає орлом.
Його пам'ятає Посадів і Набруж,
Ціброва, Черничин і Мірче й Крилів,
Його пам'ятає Махнівек і Варях,
Він всюди нещадно громив ворогів.
Лети наша пісне по холмських руїнах
По галицьких селах, волинських лісах,
Лети наша пісне по всій Україні,
У горах Карпатах, в донецьких стінах.
До бою правого, до бою вставаймо!
Бо німсти бажать повстанчі серця.
Про ягоду пісню в бою заспіваймо,
Про Ягоду-батька, героя, бійця.

П.

Марко Боеслав .

У К Р А І Н І .

Тебе осяту, мов янгола я бачу -
Та непокірну, а з мечем -
З мечем грізним, як грім гарячим,
Що мстою ріже й пече -

Та не нервничих, бідних, гнаних,
Не матерей, дідів, дітей,
Не в'яз в неволі, у кайданах,
Що крест по муках несе -

А Вас, мати, жорстокі гади -
Тебе, садисто, у Кремлі!
О, не буде тобі пощади
За некло люте на землі!

Поклич на суд усіх о Мати -
Соловки, Крути і Базар!
Поклич, хай бачуть супостати
Свій злочин підлий в люті кар!

Вставайте! Чуєте ? Вставайте ! -
Ходім і мертві і живі !
Веріть мечі ! - Котіть гранати !
Йде суд - кривавий буревій !

- - - -

Марко Боеслав .

П І С Н Я С О Т Н І Ш У М А

Співай, шуми, зелений боре, -
Гукайте громи весняні,
Заграй трембіто на всі гори,
Світить у путь святі вогні !

Йде сотня наша, наче вихор -
І з нами наш сотенний Шум .
Хоч смерть грізна і люте лихо -
Ми йдем пімстити катівський глум!

Заграєм гордо в кулемети
Ми , месників грізна чота!
Співайте грімко, міномети, -
Вставай, Україно, пресвята!

Кончайте люті супостати ,
Вперед завзяті юнаки !
Вставай, вставай Україно Мати -
Громи Кавказе наш грізний !

Сл. пам'яті сотенний Ш У М , командир відділу УПА в Чорному
Лісі, згинув героїською смертю на полі Слави - 21.III.1945 р.

- o - o - o -
- - - -

